ÇINARALTI
Bugün çıkan sayısında:
BASİRETÇİ ALİ EFENDİ
ve
PRENS BİSMARK
Çamlıcadan Mektub
Mutlâka okuyunuz!

Cumhuriyet
20 nci yıl sayı: 6838
İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290
Cumartesi 28 Ağustos 1943

KALBİM SENİNDİR
Ayni erkeği seven fettan bir kadınla masum ve güzel bir genc kızın rekabeti, biri en kıvrak işveleri ve kadınlık tecrübelerile, diğeri on sekiz yaşın verdiği safiyet ve mahcubiyetle malik [illegible] iki kalbin mücadelesi. İffetini, [illegible] verdiği adama saklamak istiyen fakat birçok tuzaklara düşürülen masum genç kızın çırpınışları, Nezihe Muhiddinin bu [illegible] romanında yaratılmıştır. Bu enfes romanı okurken hülya âleminde en heyecanlı saatlerinizi yaşıyacaksınız. 100 kuruş. AR[illegible]AT kitabevi
İDARE

Bulgaristan Endişeli Günler Yaşıyor

Kral Boris çok ağır hasta

Hükümdarın sıhhî vaziyetinde hafif bir salâh görüldü - Başvekil siyasî müşavereler yapıyor

Sofya 27 (E.P.) — Kral Boris'in sıhhî durumu hakkında neşredilen dördüncü bültendir:

«Majeste Kral bir kaç gün evvel anî olarak hastalanmıştır. Başlangıcındanberi pek ağır olan ve değişik bir seyir takib eden hastalık konsültasyon yapan tabibler heyeti tarafından vaktinde ve kat'iyetle teşhis edebilmiştir.

Majestenin vaziyetinde bugün görülen salah başka ihtilât vukubulmadığı takdirde tehlikenin şimdilik önlenmiş olması ümidini uyandırmaktadır.»

Bulgaristanda teessür

Sofya 27 (a.a.) — Kral Boris'in hastalığına dair olan haber sür'atle Sofya şehrine ve bütün Bulgaristana yayılmıştır. Halk teessür ve sempati ile Kralın sıhhî durumu ile alâkadar olmaktadır.

Sokaklarda, umumî meydanlarda ve her tarafta bu hazin haberden bahsolunmakta ve her yerde Kralın iyi olması için temenniler izhar edilmektedir. Kiliseler kral için dua eden halkla doludur.

Kralın hastalığı göğüs anjini

Sofya 27 (E.P.) — İyi haber alan muhitlerden öğrenildiğine göre Kralın

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

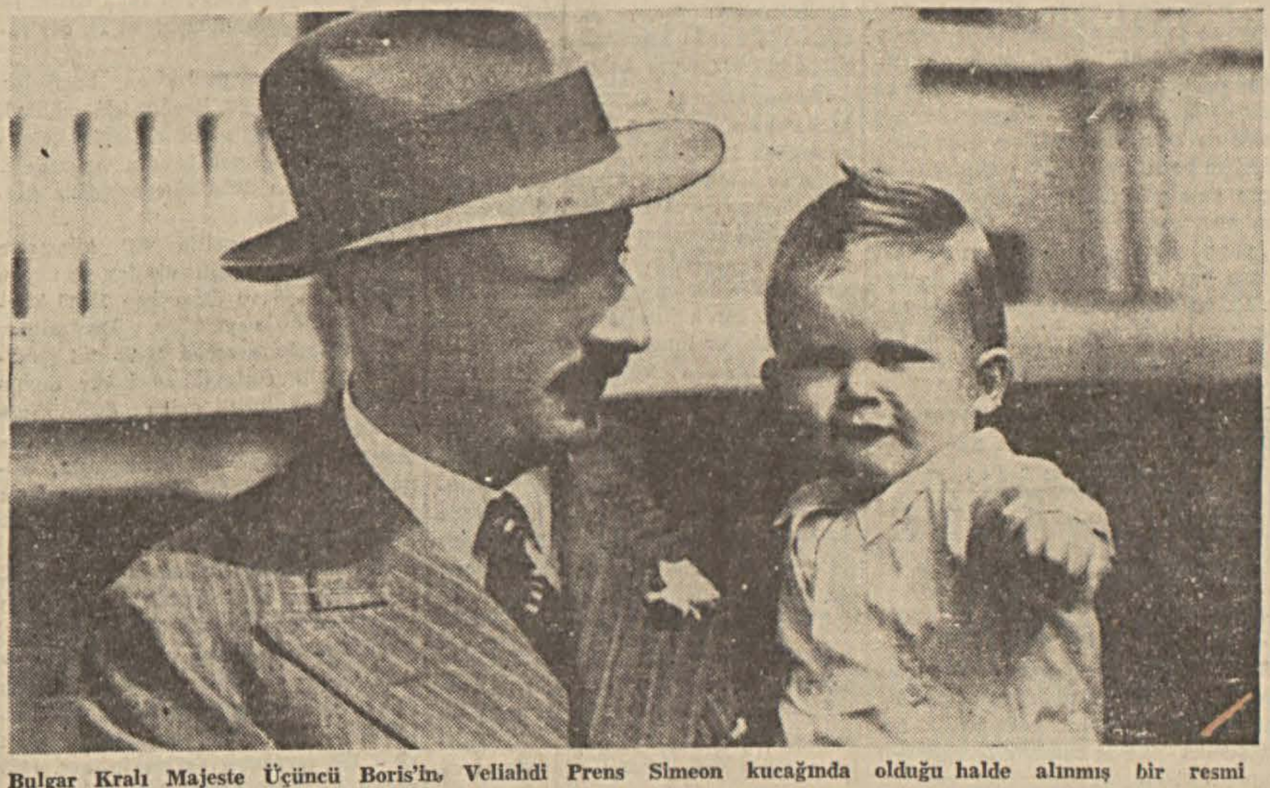

Bulgar Kralı Majeste Üçüncü Boris'in, Veliahdi Prens Simeon kucağında olduğu halde alınmış bir resmi

Kulis arası

Quebec konferansı, son günlerde politika sahnesini başlıbaşına dolduran bir hâdise olmadı. Kanada konuşmaları etrafında türlü vasıtalarla o kadar reklâm yapılmıştı ki, dünya efkârı umduğunu bulamıyan tiyatro seyircilerinin hayal kırıklığına uğradı.

Fakat bu bir dış görünüşün doğurduğu yanlış bir hüküm de olabilir. Konferanstan önce başlıyan ve konferans esnasında susmıyan demokrasi iddiaları, konferans sona erdikten sonra da tavsamış değildir. Bu iddialara göre Quebec'de müthiş kararlar alınmıştır. Mihverciler, yakında başlarına inecek yumruğun ağırlığını duydukları zaman şaşırıp kalacaklar ve Quebec'de neler hazırlandığını tam mânasile işte o zaman anlıyacaklardır.

Harb içinde, düşmana karşı toplu olarak çizilen askerlik ve politika plânlarının açığa vurulmamasından daha normal bir şey düşünülemiyeceğine göre, Müttefiklerin bu bakımdan fazla neşriyat yapmaları zaten beklenmemek gerekirdi. Ancak şu da var ki, etrafında bu kadar reklâm yapılan bir toplantı sonunda «müthiş yumruklardan», «görülmemiş darbelerden» bahsedilmesi de insana gene bir reklâm ve bir propaganda afişile karşı karşıya bulunuyormuş hissini veriyor. Tecrübe gösteriyor ki, en kuvvetli yumruklar, reklâmsız vurulan yumruklardır. İşin içine ilân karıştı mı, girişilen teşebbüste az çok propagandadan da meded umuluyor demektir ki bunun başarı ile neticelenmesi, yumruğun dehşetinden ziyade, yumruğu yiyenin önceden bitik bir hale gelmesine bağlıdır.

Quebec konferansı parlak bir sahne ortasında sona ererken, Fransız millî kurtuluş komitesinin İngiltere, Amerika ve Rusya devletleri tarafından resmen tanındığını da görüyoruz. Kazablanka konferansındanberi sürüncemede kalan bu mesele, geçen defa Churchill Amerikaya gittiği zaman iki müttefik arasında bir şekle bağlanmıştı. Bir De Gaulle-Giraud davası olmaktan ziyade bir Anglo-Sakson meselesi olan bu komite, o zaman işaret ettiğimiz gibi, harb sonuna kadar Fransaya dair İngilizlerle Amerikalıların müşterek düşüncelerini temsil edecek, müşterek kararlarını tatbik edecek bir teşekkülden başka bir şey değildi. Fakat anlaşılan kendilerini fazla ciddiye alan iki Fransız generali, bir aralık gene bozuşur gibi oldularsa da, nereden geldiğini herkesin keşfedebileceği bir emirle geçenlerde tekrar barıştılar ve millî kurtuluş komitesini artık esaslı bir şekilde meydana getirdiler. Washington'da neşredilen tebliğe göre, Birleşik Amerika cumhuriyetleri bu komiteye Fransız devletini temsil etmek salâhiyetini tanımamış, sadece Fransanın müstemleke menfaatlerini koruyucu bir rol oynamak hakkını kabul etmiştir. Askerlik hareketleri bahis mevzuu olduğu takdirde Fransız komitesi, Müttefikler kumandanlığının kararlarına uymak zorunda bulunacaktır. Bu hükümleri gözönünde tutarsak, Anglo-Saksonların ve Rusların bu komiteyi şimdi resmen tanımaları, Afrikadaki Fransız ordusuna verilmesi muhtemel yeni vazifelerle ilgili olmak gerekiyor. Belki önümüzdeki aylarda Akdenizden Avrupaya bir kaç çıkarma teşebbüsü yapılacak, bu arada Fransız kuvvetlerinden de Fransada istifade edilmek istenecektir. Washington tebliğinde kurtuluştan sonra Fransız milletinin kendi rejimini kendi seçeceği ayrıca bildirildiğine göre,

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

İki hava, bir jandarma *generali terfi etti*

Birer derece yükselen jandarma subaylarının ismini neşrediyoruz

Ankara 27 (Telefonla) — Hava tuğgenerali Şefik Çakmak ve Zeki Toğan da tümgeneralliğe terfi edenler arasındadırlar.

Jandarmada yapılan terfileri de bildiriyorum:

Tuğgeneral Fevzi Aydın tümgeneralliğe terfi etmiştir.

Albaylığa terfi edenler:

İzzet Akın, Abdülfettah Akdoğan, Numan Hamdi Ertem, A. Kemal Kılıççote, Naci Arad, M. Ziya Timur, Tahir Şevki Baysal, M. Asım Batur, Kadri Şinasi Tosunoğlu, M. Kerim İnan, Şevket Özüpek, Bürhaneddin Arak, M. Refik Yılmaz, Necmeddin Tunçman, Sabahaddin Sünter, Mahmud Polat, Salâhaddin Günay.

Yarbaylığa terfi edenler:

Sıtkı Kızılkan, Halid Sökmen, Halid Önal, Nizameddin Sönmezer, Hüsnü Dinmez, Raif Sun, Hayri Eren, Atıf Oran, Hüsnü Şen.

Binbaşılığa terfi edenler:

Sadeddin Attilâ, Nasih Yayık, Şefik Sevgen, Nihad Süer, Rüştü Güner, Vecihi Süslüoğlu, Kerim Bekbolet, Zeki Önal, Ragıb Gezen, Sırrı Tümer, Rıza Atmaca, Halid Akman, Mustafa Tüzün, Avni Özerkan Nusret Kurdkaya,, Kemal Alkan, Hamdi Onur; Nedim Süer, Kemal Cantürk, Fehmi Özbek, Abdüllâtif Ordaş.

Tümgeneralliğe terfi eden Hava Tuğgenerali Şefik Çakmak

Kral İbnissuud

Mısırda toplanacak Arab konferansına iştirak etmiyeceğini bildirdi

Davete Yemen imamı da cevab vermedi, yalnız Irak ile Maverayıürdün Emiri mümessil gönderiyorlar

Kahire 27 (a.a.) — Mısır Başvekili Nahas Paşa, perşembe akşamı beyanatta bulunarak Kral İbnissuud'un cumartesi günü Kahire'de açılması kuvvetle muhtemel bulunan Pan-Arab konferansına hususî bir murahhas göndermiyeceğini bildirdiğini söylemiştir.

Nahas Paşa, Irak Başvekili Nuri Said Paşa ile yaptığı son görüşmelerden sonra Arab reislerine davetiyeler göndererek Arab meselesini görüşmek üzere toplanacak olan konferansa murahhaslar göndermelerini istediğini söylemiştir.

Davetiyeyi alanlar arasında Kral İbnissuud'dan başka Yemen'de İmam Yahya ve Şarkî Erdün Emiri Abdullah bulunmaktadır.

Davetiyeye verdiği cevabda İbnissuud şimdikihalde Nahas Paşaya bu husus ta gönderdiği mufassal mektubla

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

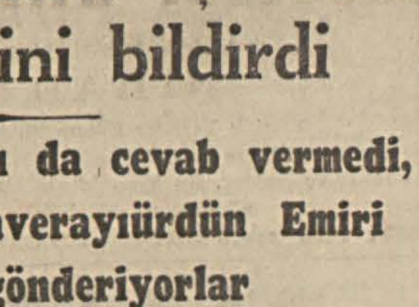

Hicaz Kralı Haşmetlû İbnissuud

Büyük taarruzun yıldönümü

Kocatepede çok heyecanlı bir tören yapıldı

Afyon 27 (a.a.) — Büyük taarruzun 21 inci yıldönümü münasebetiyle dün Kocatepede heyecanlı bir tören yapılmıştır.

Afyondan ve diğer nahiye ve köylerde çok kalabalık bir halk kütlesinin katıldığı bu törende Türk milletinin yüreğinden kopan 26 ağustos 1922 taarruzunun mahiyet ve değeri belirtilerek vatan uğrunda canlarını feda eden a-

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Bir bu eksikti!

80 yaşında olan Henri Ford

46 yaşındaki bir gazeteciyi yüksek atlama müsabakasına davet etti!

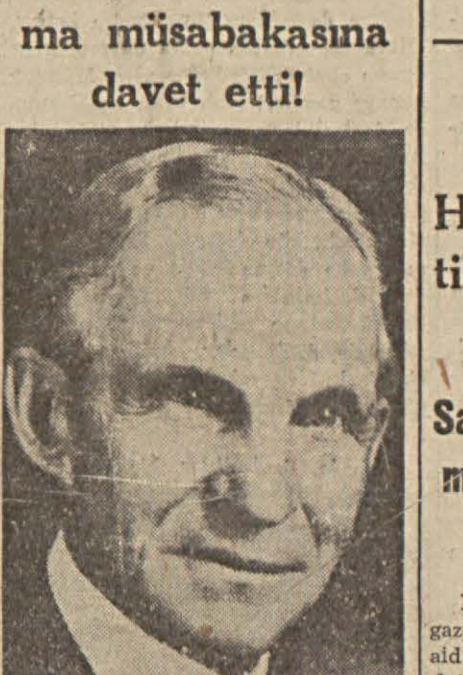

Meşhur Amerikan fabrikatoru Henri Ford

Lizbon 27 (a.a.) — Washington'dan bildiriliyor:

Halen 80 yaşında bulunan Amerikalı büyük endüstri erbabından Henri Ford, 46 yaşında olan gazeteci Drew Pearson'ı bisiklet yarışile yüksek atlama müsabakasına davet etmiş ve kendisine meydan okumuştur. Gazeteci tarafından kabul edilen bu iddialı bahsin sebebi,

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Müttefikler Hür Fransız Komitesini tanıdılar

Mr. Roosevelt'in beyanatı

«Fransa bir an evvel kurtulacaktır.» Komite, şimdi birleşmiş milletler azasındandır

Fransız millî komitesinin şefi elele: Başkumandan General Giraud ve General De Gaulle

Londra 27 (a.a.) — İngiltere hükûmetinin Fransız Millî Kurtuluş komitesini bazı kayıdlarla tanıdığı resmen bildirilmektedir.

Roosevelt de bugün bu komitenin bazı şartlar altında Birleşik Amerika tarafından tanındığını söylemiştir.

Sovyetler Birliği de

Londra 27 (a.a.) — Moskova radyosu, Sovyetler Birliği hükûmetinin Millî Fransız Kurtuluş komitesini tanıdığını bildirmiştir.

Reis Roosevelt'in beyanatı

Washington 27 (a.a.) — Beyaz Saray, Reis Roosevelt'in şu beyanatını neşretmiştir:

«Birleşik Amerika hükûmeti, Fransız milletile topraklarını Almanyanın zulmünden kurtarmak için bütün Fransız vatanseverlerile işbirliği yapmak hususundaki arzusunu yeniden ilân etmek istemektedir.

Birleşik Amerika hükûmeti, Fransız Millî Kurtuluş komitesinin Fransız men-

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Sovyet tebliği

Kotleva eyaletile Sjewsk şehrinin alındığı bildiriliyor

Orel cenubunda başlıyan taarruz

Moskova 27 (a.a.) — Geceyarısı Sovyet tebliği:

Kıt'alarımız Harkof'un batısında ileri hareketlerine devam ederek bazı kesimlerde 5 ilâ 6 kilometre ilerlemişler, evvelce bir kaç defa elden ele geçen Kotleva eyaleti de dahil olmak üzere bir çok

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

İspanyada

Hükûmet demokratik kanunlar hazırlamağa başladı!

Samuel Hoare'un yaptığı mülâkata büyük ehemmiyet veriliyor

Madrid 27 (E.P.) — «İnformaciones» gazetesi İspanyada ferdlerin haklarına aid yeni bir kanun hazırlanmakta olduğunu yazmaktadır. Yeni kanun bilhassa cemiyet teşkili hakları, mesken masuniyeti ile şahısların meslek ve memuriyet hayatındaki serbestisi mevzularını ele almaktadır.

Samuel Hoare'un mülâkatından çıkarılan manalar

Londra 27 (a.a.) — Mezun bulunan İngilterenin İspanya büyük elçisi Samuel Hoare'un Eden ile görüşmeden Koronyada General Franco ile yaptığı konuşmalar hakkında beyanatta bulunmıyacağı sanılmaktadır. Bununla beraber bu konuşmaların pek dostane bir hava içinde cereyan ettiği ve Müttefikler bakımından en iyi neticeleri verdiği

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

İtalyaya karşı hava akınlarından sonra

İngiliz donanması Calabria ve Taranto sahillerini topa tutuyor - Pompei harabeleri de harab oldu!

Bir İngiliz kruvazörünün borda topları ateş esnasında

Londra 27 (B.B.C.) — Akdeniz sahasındaki Müttefik hava ve deniz kuvvetleri dün cenubî İtalyadaki muhtelif hedeflere taarruzlarına devam etmişlerdir.

İngiliz deniz birlikleri de Taranto körfezinde ve Kalabria kıyılarındaki köprüleri ve muvasala hatlarını topa tutmuştur. Bilhassa Locri'deki hedefler

(Arkası sahife 3, sütun 3

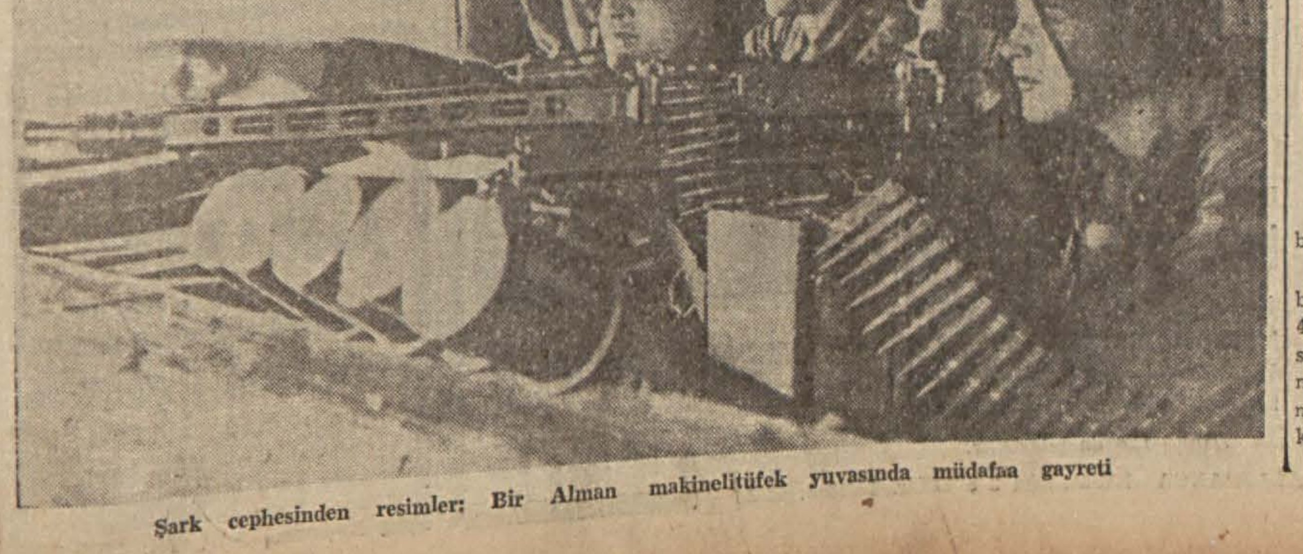

Şark cephesinden resimler: Bir Alman makinelitüfek yuvasında müdafaa gayreti

Askerî vaziyet

Mihver için çıkar yol hangisidir?

Yazan: Emekli General
H. Emir Erkilet

Churchill ve Roosevelt yeni harb plânlarını, kurmaylarına yaptırıp bitirdiler. Onlar yeni muharebe vaziyetlerinin icabı sık sık toplanacaklarını ilân etmekle beraber «Sovyet Rusya ile terfiblenmesi mümkün olan her hangi üçlü bir toplantıdan başka, sene sonundan önce İngiltere ile Amerika arasında bir konferans yapılmasına karar» verildiğini bildirdiler.

Şimdi de konuşarak harbin selâmete çıkar bir yolunu bulmak sırası Mihvercilere gelmişse de bu maksadla atılmış hiç bir ehemmiyetli adım yoktur. Bulgar Kralının hasta olduğu haber veriliyor. İspanyada Grandi marifetile namına Müttefiklerden sulh istendiği söylenen İtalyanın hali bitiktir. Başına bazı yeni çorablar örülmekte olan Japonyanın kendi yağile kavrulduğu malûmdur. Rumanyanın ise mukadderatını Almanyaya bağladığı bir sır değildir. Zaten Avrupanın müdafaasını Almanlar üzerlerine almış bulunuyorlar.

Onlar Harkof'u kaybetmekle beraber orduları bozulmuş, yarılmış ve dağılmış değildir. (1) Bu suretle doğuda haftalarla, aylarla, hatta bütün bir yıl mahzursuz sürebilecek bir müdafaa harbine girişerek kuvvetlerinin önemli bir kısmını büyük yedek kuvvetler halinde Avrupanın ortalarile batılarında bekletiyorlar. Norveçle şimal İtalyada ve Balkanlarda dahi serpilmiş kuvvetleri var. Fakat Müttefikler, Almanların bu yazın, hatta ilkbaharın başındanberi bekledikleri ve istedikleri ikinci cepheyi bir türlü açmıyorlar. Bir kere açsalar, Alman ordularına belki yeni muvaffakiyet günleri doğmak ihtimali olabilir. Onun için Müttefikler ve bilhassa İngiliz kurmayı, Büyük Britanya, şimal İrlanda ve İzlandada birikmiş duran büyük Anglo - Sakson kuvvetlerinin kullanılacakları zamanı henüz gelmiş saymıyarak bu hususta ihtiyatlı ve ağır davranıyorlar. Öyle ise Almanlar da, Müttefikler de daha bir müddet karşılıklı bekliyecekler demektir.

Ama beklemek Almanlara ağıra mal oluyor. Çünkü bir yandan, müdafaa yüzünden, doğuda ve cenubda, azar ve yavaş olsa da, kıymetli iktısadi ve stratejik yerler kaybediyorlar ve diğer yandan şehir ve fabrikaları yakan Müttefik uçak bombardımanları yüzünden harab oluyor. Batı Alman şehirlerinden sonra Hamburg ve en son Berlin bombardımanlarının Almanları ciddiyetle düşündürmesi ve artık bu harbin selâmete çıkar bir yolunu bulmağa zorlaması pek tabiidir. Her halde böylece, bir şey yapamadan müdafaada beklemenin Almanlar ve dolayısile Mihver için bir kurtuluş ve selâmet yolu olmadığı meydandadır. En geç 1942 de Rusyayı mağlûb edemiyen ve 1943 te bütün kuvvetlerile Rusların üstüne çullanmıyan Mihverin bundan sonra hem Rusyaya, hem de Müttefiklere karşı harbi muvaffakiyetle devam ettirerek muzaffer olmalarına imkân kalmamış gibidir. O halde Almanya için görünürde elde kalan tek çıkar yol, Müttefiklerle Ruslar arasındaki ihtilâflardan istifade ederek taraflardan birine dönüp katılmaktan ibaret gibi görünüyor.

İngilizlerle uyuşarak bütün Avrupa ile birlikte bolşevikleri ezmek ve yok etmek Hitlerin ötedenberi başarzusudur. Fakat Amerikanın harbe girmesi ve Müttefiklerin gittikçe kuvvetlenerek bilhassa uçakça ezici bir üstünlük elde etmeleri yüzünden onun bu arzusu, eğer hâlâ varsa, artık muhal bir hayal olmuştur. Nitekim kayıdsız ve şartsız barıştan başka bir şey bilmek ve söylemek istemiyen, kendine fazla güvenen bir düşmana ne mütareke, ne de az çok şerefli bir barış teklifinde bulunulamaz. Bu yolda kendini boşuna feda eden Hitlerin sabık muavini Hesse bugün İngilterede bir tutsaktan başka bir şey değildir. Demek oluyor ki, Almanya bugüne kadar İngiltere ile bir türlü anlaşamadığı gibi bugün de Anglo - Saksonlarla uyuşamıyacaktır. Çünkü muharibler arasında hem roller değişti, hem de bunların ona itimadı yoktur. Bolşevik Rusyayı birlikte yere serdikleri kabul olunsa da, neticede Almanların tahakkümünden kurtulacaklarına Müttefikler inanamazlar. Bu sebeble dün gibi bugün de Almanya, Müttefikler için başdüşmandır ve öyle kalacaktır. Buna göre Almanya için çıkar yol yalnız Rusya ile uyuşmaktadır. Fakat buna pratikte acaba imkân var mı? Bunu başka bir yazıda tetkik edeceğiz.

H. E. ERKİLET

---

(1) 24 ağustos salı günü Cumhuriyette çıkan askeri vaziyet yazısının üçüncü fıkrasının 12 inci satırında «Kırım bostiyonuna kadar ric'at yolları» cümlesi yerine «Kırım bastionunun ric'at yolları» kelimelerinin ve ayni yazının en sondan 15 inci satırda «Alman orduları gülerek ve anlıyarak» kelimeleri yerine de «Alman orduları bilerek ve anlıyarak» sözlerinin konmasın ıdilerim.

Şehir haberleri

Mustafayı niçin öldürmüş?

Necibe Kazarla kocasının muhakemesine dün başlandı

Bir müddet evvel Mecidiyeköyü civarında, bahçıvan Mustafayı balta ile öldüren Necibe Emsal Kazarla cesedi birlikte gömen kocası sabık Müze bekçisi Receb Kazar ve suç delillerini yok etmeğe çalışmaktan suçlu Fatma, Ahmed ve Ömerin muhakemelerine dün İstanbul birinci Ağırceza mahkemesince başlanmıştır.

Necibe Emsal Kazarla kocası Receb Kazar, evvelce Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesince sorguya çekildikleri ve tevkif edildikleri zaman anlattıklarını dün aynen tekrarlamışlar - dır. Hulâsa olarak, bu kadın, bir gün öğle yemeğinden sonra, evinde misafir bahçıvan Mustafanın kendisine tecavüz etmek istediğini, bunun üzerine kendisinin de kaptığı baltayı onun ensesine indirdiğini söylemiştir. Kadının kocası Receb de «ben evde yoktum. Olan biteni karım bana o gün, akşam yemeğinden sonra anlatınca öğrendim. Cesedi ertesi gün gusulhanede sakladık. Gece olunca parçaladık, sonra 500 adım ötedeki bostan kuyusuna götürüp attık» demiştir. Fatma ile Ahmed ve Ömer de kendilerinin hiç bir şey bilmediklerini, suç delillerini yok etmediklerini söylemiş - lerdir.

Muhakemenin devamı, şahidlerin çağırılması için 10 eylûl cuma günü saat 15 e bırakılmıştır.

Karadenizde bir motörümüzü daha batırdılar

Evvelki gün Karadenizde bir motörümüz daha tecavüze uğramıştır. Şile limanına kayıdlı Mehmed Başarana aid yüz tonluk Yılmaz motörü İğneadadan odun yüklü olarak limanımıza gelirken Boğaz açıklarında, Karaburunda, hüviyeti meçhul bir denizaltı tarafından makinelitüfek ateşine tutulmuştur. Motörün on bir kişilik mürettebatı sağ olarak filikalarla Karaburna çıkmışlardır. Motör batmış, vak'a hakkında Liman reisliği tarafından tahkikat açılmıştır. Kurtulan mürettebat dün şehrimize getirilmiştir.

Adliyeye verilenler

Erenköyünde Bağdad caddesinde Hüseyin Kuru faturasız ve fahiş fiatla mal sattığından, Erenköyünde bakkal Sabri Pak faturasız kaşar peyniri sattığından, Eminönünde Kozila biraderler çorab fabrikasında usulsüz fatura tanziminden, merkez Halde kabzımallardan Abdi Koç, Ömer Kaya, Mecid Üçerler ile kuru yemişçilerde konserve fabrikası sahibi Kâmil Bayko Milli Korunma kanunu ahkâmına mugayir hareketinden milli korunma mahkemesine verdikleri gibi Beyoğlunda iki ayakkabı mağazası, Kadıköyünde Filips radyo acentası, Erenköyünde beş bakkal, Benhaym muhtelif suçlardan mezkûr mahkemeye verilmişlerdir.

Ticaret merkezlerini değiştiren Alman firmaları

Türkiye ile iş yapan bazı Berlin firmaları şehrimizdeki mümessillerine, son Berlin bombardımanları dolayısile ticaret merkezlerini Almanyanın başka yerlerine naklettiklerini ve yeni adreslerini telgrafla bildirmektedirler.

Sarayburnundaki vak'a nasıl olmuş?

Sarayburnu kazinosundaki hâdise hakkında, müessese sahibi Ahmed Anlar imzasile şu mektubu aldık:

«Mevzuubahis hâdise, müessesemiz mensublarile Belediye murakıbları arasında değil, zabıta ile belediye murakıbları arasında geçmiştir. Zabıtaya hakaret eden müessesemiz mensubları değil, doğrudan doğruya belediye murakıblarıdır. Nitekim bu noktadan hâdise zabıtaya intikal etmiştir.

Mevzuubahis mesele, milli korunma mahkemesine gitmemiştir. Adliyeye intikal etmiş bulunmaktadır.»

Üsküdarda stadyom yapılıyor

Belediye Reis Muavinimiz ve Üsküdar Cumhuriyet Halk Partisi Reisi Lûtfi Aksoyun teşebbüsile Üsküdar, Bağlarbaşında tramvay istasyonu ittisalindeki geniş arazide güzel bir stadyom kazanmaktadır. Partinin elindeki 22,000 lira ile buraya güzel ve mıntakavi bir stadyom yapılacaktır.

Bimen Şen'i kaybettik

Tanınmış bestekâr ve udi Bimen Şen evvelki akşam saat 20,30 da vefat etmiştir. Bu ölümle Türk musikisi yarım asırlık bir san'atkârını kaybetmiş bulunmaktadır.

Müteveffa, Bursalı idi. Hacı Arif Beyin talebelerniden olan Bimen, Türk musikisine büyük hizmetler ederek, sayısız eser bırakarak 73 yaşında hayata gözlerini kapamıştır.

Cenazesi yarın saat 15 te Beyoğlu Balıkpaazrındaki Ermeni kilisesinden kaldırılacaktır.

Çarşambaya Ramazan

İstanbul Müftülüğünden: Ramazanı Şerifin 1/Eylûl/1943 Çarşamba gününe müsadif olduğu ilân olunur.

Denizcilik bahisleri

Kartalla kaplumbağanın dövüşü

— 1 —

Yazan :
ABİDİN DAV'ER

Denizciliğe ve denizaltı harbine meraklı okuyucularım, denizaltıların kafilelere nasıl hücum ettiklerine ve bu kafileleri himaye eden denizüstü gemilerile uçakların bunlara nasıl mukabelede bulunduklarına dair malûmat vermemi istiyorlar. Bugün, daha harb devam ederken muhariblerin yaptıkları propaganda ile karışık haberler ve tafsilâttan, denizaltı harbinin karşılıklı yeni tabiyeleri hakkında tam bir fikir edinmek kabil olmamakla beraber, harbden sonra neşredilecek teknik ve doğru malûmata intizaren, bazı öğrendiklerimizi muhterem okuyucularıma bir iki yazı ile bildirmek faydasız değildir.

* * *

10 ağustos tarihli bir Londra haberi, denizaltılarla himaye gemileri ve uçakları arasında vukubulan böyle bir muharebeden şöyle bahsediyordu:

«Birkaç hafta evvel şimal Atlantik yolu üzerinde toplanan 25/30 denizaltıdan mürekkeb bir teşkil, İngiliz deniz kuvvetlerile sahil hava kuvvetlerinin şiddetli hücumuna uğramıştır. Hücum o kadar şiddetli olmuştur ki düşman, doğuya doğru seyreden zengin kafilemize, bir defa bile hücum etmek fırsatını bulamamıştır. Bu kafilenin tam olarak geçişi büyük bir muvaffakıyet sayılabilir. Çünkü düşman hücumda bulunmak için, uzun zamandır hazırlanıyordu.

Muharebe şafakla beraber bir Liberator uçağının üç düşman denizaltısı görmesi üzerine başlamıştır. Uçak hücumlarını bu denizaltılardan biri üzerinde toplamıştır. Deniz kuvvetlerimiz de diğer iki denizaltıya bombalarla hücum etmiştir. İnfilâklar olmuş; suyun üzeri bir yağ tabakasile örtülmüştür.

«Muharebe gittikçe şiddetlenmiş ve kafileden 15 mil uzakta himaye gemilerimiz kafileye doğru gelmekte olan iki denizaltı daha görmüşlerdir. Denizaltılar torpil atarak hücum etmişlerse de isabet olmamıştır. Gemilerimiz sür'atle dalmak istiyen denizaltıları, muharebeye mecbur etmişlerdir. Denizaltılar civarında infilâklar omluş ve su üzerinde yağ ve tahta parçaları görülmüştür. Bu denizaltıların da tahrib edildiği zannediliyor.

«Bundan sonra uzaktan hareket eden 20 kadar denizaltı kafilemizle mücadeleye başlamıştır. Fakat kafileye yaklaşmak istiyen denizaltılar Liberator uçaklarının hücumuna uğramıştır. Hava karardıktan sonra da muharebe devam etmiştir.

«Ertesi gün Liberator uçakları denizaltılara beş defa hücum etmiştir. Bu hücumların neticesi tesbit edilmemişse de uçaklar düşmanın kafileye yaklaşmasına mâni olmuşlardır.

«Üçüncü gün şaşkına dönen düşman, kafileye yaklaşmak için hiç bir teşebbüste bulunmamıştır.

«Harb gemilerinin ve hava kuvvetlerinin himayesi altında kafile başka bir arızaya uğramadan yerine varmıştır.»

* * *

Bu haberin propaganda kısımlarını bir tarafa bırakırsak, ortada kalan şey şudur: Kafile, uzak keşif yapan uzun menzilli Liberator uçaklarının ve daha yakından etrafını çeviren refakat gemilerinin himayesinde yol alırken uçakların biri, düşman denizaltılarını görmüş ve bunların mevkiini telsizle refakat gemilerine haber vermiş, kendisi de, hemen bunlardan birine hücum etmiştir. Müttefik deniz kuvvetleri de, öteki iki denizaltıya hücum etmişlerdir.

Kafileden 15 mil uzakta başka iki denizaltı daha görülmüş, bunlar, kafileyi himaye eden gemilere torpil atmşlarsa da isabet ettirememişlerdir. Himaye gemileri, bunlara da hücum etmiştir. Bu sırada, 20 kadar denizaltı kafileye yaklaşmak istemiş; fakat, Liberator uçakları bunlara da saldırmıştır. Londra haberi, «Hava karardıktan sonra da muharebe devam etmiştir» dediğine göre, Müttefik himaye gemileri gibi, belki uçaklarının da, denizaltıların mevkilerini tayin eden Asdic ve Radar aletlerile mücehhez oldukları anlaşılıyor. Yoksa, denizaltıları geceleyin görmek ve muharebeye devam etmek mümkün olamazdı. Ertesi gün de muharebe devam etmiş ve uçaklar, 5 defa denizaltılara hücum etmişlerdir. Bu hücumların neticesi tesbit edilememişse de, denizaltılar, kafileye torpil atacak kadar sokulamamışlardır. Üçüncü gün, denizaltılar görünmemişlerdir.

Neticede, denizaltılar, hiç bir torpil isabet ettirmeğe muvaffak olamamışlardır; bunlardan bazılar batırılmıştır.

* * *

Yukarıki tafsilât, 25-30 kadar gemiden mürekkeb bir denizaltı filosunun tıpkı bir denizüstü filosu gibi, toplu olarak taarruz ettiğini gösteriyor. Denizaltılarla uçakların mücadelesini kartalla deniz kaplumbağasının dövüşüne benzetirler. Tabiî bu, uçakla denizaltının sür'atleri bakımından bir teşbihtir; yoksa, hakikatte kartalla deniz kaplumbağasının dövüşmelerine imkân yoktur. Deniz kaplumbağası, kartala bir şey yapamıyacağı gibi, kartal da, sırtında kalın bir zırhı bulunan ve hemen suya dalabilen bu yüzlerce kiloluk mahlûka bir şey yapamaz.

Halbuki uçak denizaltıyı bombalar, denizaltı da uçağa, kendisi için tehlikeli de olsa, top ateşi açabilir. Çelik kartalla çelik deniz kaplumbağasının mücadelesinde kartalın daha ağır bastığına şüphe yoktur.

Çünkü kartal, saatte 400 kilometre hızla uçar; deniz kaplumbağası ise suyun üstünde 23-40 ve dalmışken 15-20 kilometreden fazla gidemez. Denizaltılar denizin üstünde azamî 14-22 mil giderler, iktısadi sür'atleri 10 mildir. Suyun altında, en hızlı giden denizaltının sür'ati saatte 11 mildir ki bu da 20 kilometre eder. (Fakat denizaltılar, dalmışken azamî sür'atle bir saatten fazla gidemezler. Onların bu vaziyette iktısadî sür'ati 3-4 mildir.)

Kartal, çok hızlı manevra yapar; denizin yüzüne sürünecek kadar alçaktan veya 8000 metre yüksekten uçabilir. Çelik kaplumbağa suyun yüzünde biraz daha çevik olmakla beraber, daldığı zaman pek kolay manevra yapamaz. Gözden kaybolmak için daldığı vakit 80 - 180 metreden derine inemez. (180 metre de, yeni Alman denizaltılarının son dalış haddi olarak ileri sürülmektedir; fakat henüz resmî bir rakam değildir.)

Çelik kartalın gözleri çok keskindir; suyun içini bile, muayyen bir derinliğe kadar görür. Çelik kaplumbağa ise ona nazaran, suyun üstünde iken miyoptur; periskop derinliğini geçtikten yani 10 metre kadar daldıktan sonra ise büsbütün kördür. Kartalın kulağı da iyi işitir. Fakat nekadar uzaktan işittiği ve deniz içini de dinleyip dinliyemediği henüz bir sırdır. Kaplumbağanın kulağı da, daldığı zaman, işitir; fakat hem fazla uzakları duymaz; hem de havadaki gürültüleri işitemez.

Yukarıda Asdik ve Radar adlı iki keşif cihazından bahsettik. Bunlardan Asdik bir İngiliz icadı olup dalmış vaziyette denizaltılarının mevkilerini hayli sıhhatle tayin eder. Radar ise, gece ve gündüz, gözle görülmiyecek kadar uzakta iken uçakların yerini haber veren bir Amerikan cihazıdır. Uçaklarda da kullanılan Radar cihazı, eğer, Asdik veya onun Amerikan donanmasında kullanılan başka türlüsü gibi, yalnız havada değil, denizin içinde de bir cismin mevcudiyetini haber veriyorsa, denizaltıların görülüp yakalanmak tehlikesi çok artmıştır.

Kartal, eğer Liberator sınıfından ağır bomba uçağı, yahud da Catalina tipinden uzun menzilli keşif deniz uçağı ise 24 saat havada kalabilecek kadar uzun nefeslidir. Kaplumbağa, ise suyun içinde, 8-10 mil sür'atle seyir halinde bir saatten fazla kalamaz. İktsadi sür'atle yani 3-4 mil hızla seyrettiği zaman dahi 120-140 mil katettikten sonra nefes almak ve elektrik motörlerini doldurmak için denizin yüzüne çıkmağa mecburdur.

Aralarında açık havada, bir dövüş olursa kartalın darbeleri yani bombaları tam isabet olmadan da tesirlidir. Halbuki kaplumbağanın mukabil darbeleri, ancak tam isabet halinde tesir eder. kaplumbağanın sırtında bir delik açılırsa, bir daha dalamaz; bu, ölüm veya esaret demektir. Halbuki kartal, kanadları delik deşik olduğu zaman bile uçmakta devam edebilir. Kartal yaralanırsa, telsizile bağırıp başka bir arkadaşını dövüşe devam etmek üzere yanına ve yardımına çağırabilir; kaplumbağa yaralanırsa, arkadaşını çağırsa dahi, kendisi için, kurtuluş ümidi pek azdır.

Görülüyor ki çelik kartal, çelik deniz kaplumbağası için çok tehlikeli ve ondan çok üstün bir düşmandır.

Bunların nasıl harbettiklerini, denizaltılarla uçaklar ve denizüstü gemileri tarafından himaye edilen bir kafile arasındaki mücadelenin nasıl cereyan ettiğini başka bir yazıda anlatacağım.

ABİDİN DAV'ER

HEM NALINA HEM MIHINA

Harb, Avrupayı tahrib ediyor

Hava harbi, korkunc bir şekilde devam ediyor. Son günlerdeki irili ufaklı bir sürü kurbanları arasında, Milâno ile Berlin de vardır.

Bir Alman ajansının Milâno'dan verdiği bir habere göre, İngiliz hava kuvvetlerinin Milâno'ya yaptıkları akınlarda 16,815 ikametgâha bomba düşmüş ve bunların 14.115 i tamamile harab olmuştur. Geri kalan 2700 evin de, herhalde oturulacak hali kalmamıştır. Gene Romadan verilen bir haberde de Milâno şehrinin bilhassa merkez mahallelerinde korkunc tahribat olmuştur. Şehirdeki apartımanların yüzde 60 ı oturulmaz haldedir

Berline gelince, buradaki tahribatın Milânodan fazla olduğu şüphesizdir. Çünkü Almanyanın merkezine, daha çok bomba atılmıştır. 23 ağustos günü yapılan hava hücumunda çıkan yangınların 26 ağustos günü hâlâ devam ettiği görülmüştür. Bir İsveç gazetesi, Berline yapılan bu son büyük akında, 12,000 kişinin öldüğünü, 50,000 kişinin yaralandığını, 500.000 kişinin de evsiz kaldığını yazmıştır.

Rakamlar belki de mübalâğalıdır. Fakat, o gece, Berlin üzerine 700 uçak tarafından 1800 ton bomba atılmıştır. 1800 ton, bizim yük vagonlarımızla 180 vagon tutar. Bu bombaların arasında 1800 kiloluk ve düştüğü yerde bina, insan, hayvan, ağac, cadde, demiryolu, elektrik kablosu, su borusu; havagazi şebekesi; hulâsa ne varsa hepsini tahrib eden -Ahmed İhsan merhumun «Avrupada ne gördüm?» adlı eserinde her sahifede birkaç defa tekrar ettiği bir kelime ile söyliyelim- dehhaş infilâk bombaları da olduğuna göre; Berlinin 23 ağustos pazartesi gecesi; büyük bir felâket geçirdiği şüphesizdir.

Bu akına iştirak eden 700 uçaktan 59-60 tanesi düşürülmüştür. Düşürülenlerin hepsini, 4 motörlü dev bomba uçakları diye kabul edersek bunların mürettebatı en fazla 9 kişi olduğuna göre İngilizler 540 kişi kaybetmişler; buna mukabil o muhteşem Alman devlet merkezinin altını üstüne getirmişlerdir.

Uçakların kaybı ağır olmakla beraber yüzde 10 bile değildir. Uçaktan başka hiçbir silâh, bu kadar az zayiatla bu kadar ağır tahribat yapamazlardı. Hava silâhının ne kadar yıkıcı, ne kadar korkunc ve ne kadar zalim olduğunu anlamak için; Milâno ile Berlinin perişan hallerini gözönüne getirmek yeter. Halbuki İtalya ve Almanyada, uçak hücumlarile yanıp yıkılan şehirler, limanlar yalnız bunlardan ibaret değildir. Bu felâkete uğrıyan yerleri saymağa bile imkân yoktur.

Meselâ, İtalyada Napoli civarındaki Kapri adası, bizim Büyükadaya benziyen, fakat ondan daha mamur, güzel bir adadır. Anglo - Saksonlar bir çiçek cenneti olan bu adayı, barış zamanında, pek severlerdi. Bir zamanlar, «Kapri adası» isimli güzel bir ingilizce şarkıyı ağızlarından düşürmezlerdi.

Almanyada, Ren nehri kıyılarında, 1935 te ziyaret ettiğim Liverkuzen de bombalanmıştır. Buradaki sanayi müesseseleri arasında Bayer fabrikası da vardır. Bütün dünyaya ilâç yetiştiren ve insanlığa sıhhat veren bu güzel kasaba da, bir yığın enkaz olmuştur.

İtalyan ve bilhassa Alman sanayii, pek büyük tahribata uğramıştır. Harb bittiği zaman, bu iki memleketin sanayiini yeniden kurmak için, senelerce çalışmak lâzım gelecektir. Geçen harbde ise, Alman sanayii, hududa yakın; pek mahdud bazı şehirlerdeki fabrikaların uğradığı ehemmiyetsiz zararlar hariç, hiçbir tahribe maruz kalmamıştı.

İki muharib zümrenin, hava akınları yüzünden uğradıkları tahribat o kadar ağırdır ki harbden sonra, harabelerin imarı uzun yıllar sürecektir. Bu uğursuz harb, Avrupayı tahrib ve imha ediyor.

Aziz Milli Şefimiz İsmet İnönünün basiretkâr ve barışsever siyaseti sayesinde, sevgili yurdumuzun harb felâketinden uzak kalmış olmasından dolayı ne kadar şükretsek azdır.

Bu Akşam
MUAZZAM EĞLENCELİ BİR GECE
Cağaloğlu ÇİFTESARAYLAR Bahçesinde
Aşağıda programı yazılı bu eğlenceli geceyi kaçırmayınız:
ORKESTRA, ÇİGAN MUSİKİ HEYETİ, SAZ.
MÜZEYYEN SENAR Işıl
ve Arkadaşları. SUAD GÜN ve Arkadaşları, İzmirli MELÂHAT ve SÜRPRİZLER.
Her pazar saat 14 ten 19 a kadar KÜME SAZ HEYETİLE birlikte bülbül sesli
MÜZEYYEN SENAR Işıl
Dikkat: Baçhemiz İçkisizdir.

ZAFER BAYRAMI ŞEREFİNE LÂYIK BİR PROGRAM
İlk defa: Türkçe
Denizler Aslanı
ERROL FLYNN - BRENDA MARSHALL
Bugün: LÂLE'de

RAŞİD RIZA Tiyatrosu
BU GECE KADIYÖK SÜREYYA Bahçesinde | YARIN GECE CAĞALOĞLU Çiftesaraylar Bahçesinde

BAHÇELİ
GENCLİK LOKANTASI
BEYAZID MARMARA SİNEMASI CAD. 13
Tavuk kralı Tayfur Usta idaresindeki lokantamız, dünden itibaren sayın müşterileirne açılmış bulunmaktadır. URFA YAĞLARİLE hazırlanan yemeklerimizi sıhhatini seven halkımıza tavsiye ederiz.

Bir Topoğraf Alınacak
Maden işletmelerimizin birinde daimî olarak çalışmak üzere bir Topografa ihtiyac vardır. Taliblerin vesikalarile birlikte Etibank İnşaat Şubesi Müdürlüğüne müracaat etmeleri.

OLİMPOS
Gazozu tercih ediniz
Sıhhî ve temizdir, 24 şişelik kasa fabrikada teslim (2) liradır.

Bütün müesseselere çok lüzumlu bir eser:
DAMGA PULU REHBERİ
(1 haziran 1943 tarihinde mer'i hükümlere göre)
NİHAD YALKUT
Vasıtalı Vergiler Umum Müdürlüğü İkinci Şube Müdürü
En son tadillere ve eklere göre Damga Resmi Kanunu. Bu husustaki tatbikat ve izahlar. Bu kanunla alâkalı diğer kanunlar. Cedveller ve iptal nümuneleri, 680 büyük sahife, fiatı 600 kuruş.
Satış yerleri: İstanbulda Üniversite, Ankarada Akba Kitabevleri.

PAZARKAYA
BÜYÜK
KUMAŞ MAĞAZASI
Mustafa Gömeç ve Ortakları
Yerli ve İngiliz kumaşlarımızın zengin çeşidlerini görmeniz menfaatiniz icabıdır.
SULTANHAMAM No. 1/11 (Eski MOTOLA Mağazası)

AKÜMÜLÂTÖRLERİNİZDEN
MEMNUN OLMAK İSTER MİSİNİZ?
AMERİKA «THE BATTERY LABORATORİES» in gizli formülü ile hazırlanan garantili T. Ü. İ. marka akü plâklarını kullanınız. Her cins mevcudu olduğu gibi sabit ve büyük eb'ad aküller için sipariş kabul edilir. İzmir İsmetpaşa Bulvarı No 27. Telefon: 3684 TALÂT ÜLKÜ

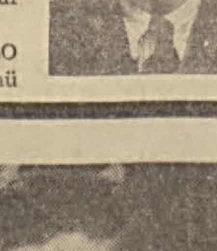

YARIN GÜNDÜZ BEŞİKTAŞ BAHÇESİNDE
Halk San'atkârı İsmail Dümbüllü
YÜKSEL TİYATROSU BİRLEŞİĞİ
San'atkâr AHMED GÜLDÜRÜR ve okuyucu
SABRİYE TOKSES
942 İstanbul Festivalinde birinciliği kazanan meşhur ERZURUM BAR'ı sahnemizde.
ZENGİN VARYETE — REVÜ — DUET — SOLO
Yarın akşam Çarşıkapı AZAK Bahçesinde Köy Düğünü

MUALLÂ GÖKÇAY
Bu Akşam
İstanbulun en büyük GECE EĞLENCESİ
TEPEBAŞI BELEDİYE Bahçesinde
Halkevi Sosyal Yardım Kolu menfaatine
İSMAİL DÜMBÜLLÜ
İsmail Dümbüllü tam kadrosile — 15 kişilik SAZ HEYETİ — Festival heyetinden Erzurum oyun ve havaları — Orkestra — Zengin varyete — Müsamere saat 1,30 da bitecektir.
MÜZEYYEN SENAR IŞIL
BAHÇENİN ALAFRANGA KISMI saat 3 e kadar. Telefon: 42690

Ömer Avf
Firdevs Gökgöz
Evlenmişlerdir
Ağustos 1943

Neriman Sagışman
ile
Reşat Behen
Evlendiler
21 - 8 - 943

Nişan töreni
Ayşe Mocan'la
Maruf iş adamımız
B. Nihat Turman'ın oğlu
Tahir Turman
Bugün nişanlanacaklardır

EN Güzel karikatürler
Zarif yazılar
Bugün Çıkan
AMCABEY'de
12 sahife., 4 renk.

DOKTOR ÇİPRUT
CİLD. SAÇ. ZÜHREVİ
Hastalıkları Mütehassısı
Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet Aprt. Tel: 43353

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Harbin fevkalâde fedakârlıklar safhası

Günün en mühim haberleri Birleşik milletlerin Fransız kurtuluş komitesini tanımak üzerinde anlaşmaları ve keyfiyeti Fransız komitesine bildirmeleri, mütareke şartı olarak harb suçlularının teslimi üzerinde birleşmeleri ve muhakeme edilmek üzere teslim edilmelerini istiyecekleri kimselerin isimlerini tesbit ve suçlarını tayin etmeleridir. Birleşik milletlerin bugünkü durumlarını Almanyanın nasıl karşılamakta olduğuna dair doktor Goebbels'in Das Rieth'e yazdığı son yazı da günün mühim haberlerini tamamlıyan mühim bir vesikadır.

Fransız kurtuluş komitesinin temelinde ikilik hüküm sürdüğü gibi Müttefiklerin bu komiteyi tanımaları tarzında da birlik hüküm sürmemektedir. Amerikalılar, yalnız komitenin otoritesini kabul eden ülkeleri idare ettiğini tanıdıkları halde İngilizler, onun Birleşik milletler arasındaki elbirliği çerçevesi içinde Fransız harb gücünü sağlamlamağa da salâhiyetli olduğunu tanıyorlar. Sovyetler, Fransız kurtuluş komitesini Fransa cumhuriyetinin mümessili ve Hitlercilikle dövüşen vatansever Fransızların rehberi sayarak diğer müttefiklerinden daha ileri gidiyor. Bununla beraber Fransanın ilerisini tayin etmek kurtulan Fransızlara aid olduğu üzerinde ittifak bulunduğu göze çarpıyor.

Müttefiklerin, kurtuluş komitesini tanımaları, Birleşik milletlerin başkumandanlığile Fransız mümessillerinin elbirliği yapmalarına ve ana Fransanın kurtuluşunu daha esaslı bir surette ele almalarına imkân vereceği şüphe götürmez. Bu yüzden komitenin bundan sonra Fransanın kurtuluş savaşına iştirak edecek kuvvetleri daha geniş bir ölçüde hazırlaması ve silâhlaması, Birleşik başkumandanlığının Fransa kurtuluş savaşını açtığı sırada Fransanın istikbalini kurtaracak atılganlık ve hızı göstermesi beklenecektir.

Müttefikler, yalnız Fransayı kurtarmak değil, bütün Avrupayı kurtarmak için girişmiş oldukları savaşı kazanacaklarına o kadar emindirler ki düşmanlarile yapacakları mütarekenin bir şartını şimdiden kararlaştırmış bulunuyorlar. Bu şart, harb suçlularının teslimidir. Bu suçlular, harb içinde döktükleri masum kanlar yüzünden muhakeme edilecekler ve cezalarını bulacaklardır. Müttefiklere göre bu suçlular Polonyada 2,500,000 Polonyalının ve bir milyon Musevinin, Çekoslovakyada on binlerce, Yugoslavyada yetmiş bin masumun kanından mes'ul oldukları gibi Holândada, Belçika ve Norveçte binlerce rehineyi kurşuna dizmekten mes'uldürler ve bu nahak yere kan dökücülüğün hesabını vermek zorundadırlar. Bu yüzden alâkalı bütün hükûmetler, bu suçluların cezasını vermek üzerinde anlaşmışlardır. Görünüşe göre Müttefiklerin hedefi, bir daha kimsenin gelişigüzel kan dökmemesini ve kan dökmeğe teşebbüs etmeden cezaya çarpacağını düşünmesini temin etmektir.

Müttefikler bu tedbirin, yeniden muharebeler kopmasına dahi engel olacağını sandıkları için onun üzerinde ısrar ettikleri göze çarpıyor. Fakat bu tedbiri almaktan maksad, yapılan katliâmlar mukabilinde katliâmlar yapmak değildir, bellibaşlı mes'ullere ceza vermektir. Mr. Roosevelt, Ottawa'da söylediği nutukta bilhassa bu nokta üzerinde durmuş ve onu belirtmek istemiştir.

Fakat Müttefiklerin kayıdsız şartsız teslim olmak teklifleri gibi Avrupayı ve Fransayı kurtarmak yolundaki teşebbüslerini ve harb suçlularının teslimini istemeleri de Alman müdafaasını daha fazla kuvvetleştirmekte ve bu müdafaayı kuvvetlendirecek yeni tedbirler almağa sevketmektedir. Bu tedbirlerin esası, ferde her fedakârlığı yükliyerek, ferdin her hürriyetini kısarak milletin hürriyetini kurtarmıştır. Dr. Goebbels, Almanyanın karşılaşmış olduğu en büyük tehlikeyi ancak bu sayede bertaraf edeceğine inanmaktadır. Bu inancın değerini, hâdiseler gösterecektir. Fakat Almanyanın kendi hürriyetini müdafaa için her fedakârlığı göze almak mecburiyetini hissetmesi, muharebeye yeni bir mahiyet vermektedir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Yurdda çay ekimi 20 bin dönümü buluyor

Ankara 27 (R.G.) Ziraat Vekâleti yurd dahilinde çay yetiştirilmesi işinde mühim emekler sarfetmektedir. Yapılan hesablar bütün memleketteki çay ihtiyacını karşılamak için 30,000 dönümlük bir sahada çay ziraati yapmak icab ettiğini göstermiştir. Henüz yapılan ekim ise 17,000 dönüm üzerindedir. Gelecek sene bu arazi 20,000 e çıkarılacak ve bir kaç sene sonra memleketin çay istihsali bütün yurddaki istihlâke yetişecek dereceyi bulacaktır. Ziraat Vekâleti bu iş için 1,000,000 lira ayrılmıştır.

Çay kültürü yapan köylüye, bir çok sahada yardım ve kolaylıklarda bulunmaktadır. Çay yaprakları müstahsilden kilosu 150 kuruşa satın alınmakta ve Rizede bulunan iki büyük atölyede işlenmektedir. Ziraat Vekâleti ahiren bu mıntakada kauçuk ekimi tecrübesi yapmaktadır.

Bulgaristan endişeli günler yaşıyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

hastalığı göğüs anjinidir. Kralın sıhhî durumu Bulgar doktorlarile beraber Alman mütehassısları tarafından da tetkik edilmektedir. Bu Alman doktorları Führerin umumî karargâhından nususi surette Sofyaya gönderilmiştir.

Filof eski Başvekillerle görüştü

Sofya 27 (T.P.) — Başvekil ve Hariciye Nazırı Prof. Filof bugün öğleden evvel kendilerile görüşmek üzere eski Başvekillerin hepsini kabul etmiştir. Prof. Filof bu akşam kabineyi de içtimaa davet eylemiştir.

Rundstedt Mareşal Pétain'le görüştü

Vichy 27 (T.P.) — Mareşal Pétain ve General Feldmareşal von Rundstedt 27 ağustos günü Vichy civarında buluşmuşlar ve her iki taraf ayni görüş tarzile mülâkatlarını neticelendirmişlerdir.

Faşistler Mussoliniyi kaçırmak istemişler

Zürich 27 (a.a.) — Reuter:

Bir kaç gün evvel, Romadan İsviçreye gelen bir diplomat «Gazette de Lausanne» a şunları söylemiştir:

«— Faşistler Via Reggio'da bir köşkte mahpus, mide kanserinden muztarib ve bitkin bir halde bulunan Mussoliniyi kurtarmak için bir teşebbüste bulunmuşlardır.

İtalyanın dahilî durumu fevkalâde gergindir. Milâno ve Torinodaki işçi komiteleri, işçileri hükûmete karşı birleşmeye davet etmişlerdir.»

Bir bu eksikti!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Pearson'ın yazdığı bir makalede, Henri Ford'un çok yaşlı ve fena sıhhatli olması yüzünden muazzam fabrikalarını idareye devam edemediğini ve bu bakımdan bunların devlet emrine geçmesi gerektiğini söylemiş olmasıdır.

Zonguldakta Atatürk günü

Zonguldak 27 (a.a.) — Ebedî Şef Atatürkün kömür havzasına gelişlerinin 12 nci yıldönümü olan dünkü günü Zonguldaklılar parlak bir törenle kutlamışlardır.

Rumanyanın yeni Ankara elçisi

Bükreş 27 (T.P.) — Rumanyanın Türkiye sefiri olup son zamanda emekliye ayrılan M. Telemaque'in yerine eski Hariciye müsteşarı Crezulescu Ankaraya tayin edilmiştir.

İzmir Fuarında Adapazarı felâketzedeleri için konser

İzmir 27 (Telefonla) — Adapazarı felâketzedeleri menfaatine fuarda verilecek olan konser için bütün hazırlıklar tamamlanmış ve gazinonun önünde 20,000 kişilik yer temin edilmiştir. Konseri verecek olan Ankara radyosunun ses ve saz san'atkârları bugün şehrimize gelmişlerdir.

Millî Müdafaa Vekili İzmitte

İzmit 27 (Hususî muhabirimizden) — Millî Müdafaa Vekili General Ali Rıza Artunkal tetkiklerde bulunmak üzere buraya gelmiştir.

Adana Basın Birliği kongresi

Adana 27 (a.a.) — Basın Birliği mıntaka kongresi dün saat 10,30 da Adana Halkevinde toplanmıştır. Yeni idare heyeti ile haysiyet divanı aslî ve yedek azaları seçimi yapılmıştır. Yeni idare heyeti aslî azalığına Coşkun Güven, Reşad Enis Aygen, Nihad Tangüner, Selim Celent ve Fuad Akbaş seçilmişlerdir.

İtalyaya karşı hava akınlarından sonra

(Baştarafı 1 inci sahifede)

bombalanmıştır.

Dün gündüz uçankaleler Napoli yakınındaki Kapona ve Maranders uçakları Grasaniso hava alanlarına hücum etmişlerdir. Diğer uçaklar Sardunyadaki Poucchini ve Carloforte hava alanlarını bombalamıştır.

Üsleri Orta doğuda bulunan Müttefik bomba uçakları yeniden Foggia'ya akın etmişlerdir. Bu taarruz bugüne kadar Foggia'ya karşı yapılan en şiddetli akın olmuş ve yeni bir taktik kullanılmıştır.

Birinci bomba teşkili yere sürünürcesine uçarak bu çevrenin en mühim hava meydanına taarruz etmiştir. 100 den fazla düşman uçağı yerde yakılmış ve Alman hava kuvvetlerinden 300 asker öldürülmüştür. Taarruz o kadar ani olmuştur ki, karşıkoyma bataryaları mütearrızlara ateş açamamış ve hiç bir düşman avcısı havalanamamıştır. 15 dakika sonra ikinci bir Müttefik hava teşkili bombalarını atmak için 7 metreye kadar inmiş ve 7 Yunkers 52 tahrib etmiştir. Son taarruz dalgası Liberator uçakları tarafından yapılmış ve bunlar 650 metre yüksekten bombalarını atmışlardır.

Fransa üzerinde akınlar

Londra 27 (B.B.C.) — Dün akşama doğru Spitfire uçaklarının himayesinde hareket eden Boston bomba uçakları Bretanya'da Guerladen elektrik transformatörleri istasyonuna taarruz etmişlerdir.

Birleşik Amerika 8 inci hava koluna mensub Marauder uçakları öğleden sonra geç vakit Normandie'de Caen'deki bir Alman hava meydanına taarruz etmişlerdir. Uçakların mürettabatı bombardımanın iyi neticeler verdiğini söylemişlerdir.

Bu sabah İngiliz orta bomba uçakları gene Fransadaki Poix hava meydanını bombalamışlardır. Bütün uçaklarımız üslerine dönmüştür.

Pompei harabelerinin bombardımanı

Napoli 26 (Stefani) — Ayın 24 ünde Pompei'ye yapılan akın, kıymetli eserlerin tahribine sebebiyet vermiştir. Arc Drusus'a bir bomba isabet etmiştir. Bir diğer bomba da Triptoleme ve Romulus ve Romus'a isabet etmiştir. Bir üçüncü bomba da müzenin dahilinde infilâk etmiştir. Bu son patlıyan bomba arkeolojik değeri olan büyük tahribata vesile olmuştur.

Malazgirt meydan muharebesinin 872 nci yıldönümü

Muş 27 (a.a.) — 1071 Malazgird meydan muharebesinin 872 nci yıldönümü münasebetile dün Muş kasabası bayraklarla donatılmış, Halkevinde yapılan büyük bir toplantıda bugünün önemi belirtilmiş ve bu ulusal gün emsalsiz bir heyecanla kutlanmıştır.

Mr. Churchill balık avlıyor!

Quebec 27 (a.a.) Bugün burada resmen haber verildiğine göre Mr. Churchill önümüzdeki salı günü saat 17 de radyoda bir nutuk söyliyecektir. Önümüzdeki haftanın başında Mr. Churchill, Washingtonda M. Roosevelt ile buluşacaktır. İngiliz Başvekili halen balık avlamakla istirahat günlerini geçirmektedir.

Mm. Roosevelt Yeni Zelanda'da

Aukland. 27 (a.a.) Yeni Zelânda:

Birleşik Amerika Cumhurreisinin refikası Mm. Eleanor Roosevelt, bugün Aukland'a varmıştır.

Kulis arası

(Başmakaleden devam)

yukarıki tahmin doğruya yakın olmalıdır.

Geçenlerde Madridde General Franco ile uzun bir konuşma yapan İngiliz büyük elçisi Samuel Hoar'ın dün Londraya vardığını öğreniyoruz. Bu harb çıktığı gündenberi İspanyada memleketini temsil eden, en tehlikeli dakikalarda vazifesinden şaşmıyan bu kuvvetli devlet adamının bu sırada gösterdiği faaliyet de yukarıki tahmini kuvvetlendiren bir hâdisedir. Fransaya yapılacak bir Müttefik çıkarması İspanyayı alâkalandırmasın, olamaz. İspanya hükûmetile görüşen Samuel Hoar, şimdi Londrada bütün dünyanın merakla öğrenmek istediği bazı hakikatleri kendi arkadaşlarına anlatmaktadır.

Akdenizden bir hareket beklediğine şüphe olmıyan Almanya, bu denizin garbından ziyade şarkına alâka gösterir gibidir. Bulgar Kralile Rumanya Mareşalı Antonesko'nun Hitler tarafından davet edilmeleri bu mânaya alınabilir. Bununla beraber, şark cephesinde müdafaa muharebeleri veren Almanya, bütün çıkarma noktalarına herhalde ayni ehemmiyeti vermektedir. Cenubî Fransa kıyılarını doğrudan doğruya Alman kuvvetleri koruduğu için oralara dair ayrıca politika görüşmelerine lüzum kalmamış olacaktır.

Velhasıl, Kulis aralarındaki son faaliyet, Akdenizin yakında dalgalanacağına bir alâmet sayılmalıdır.

NADİR NADİ

Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

meskûn yer zaptetmişlerdir.

Briansk'ın cenubunda, kıt'alarımız taarruzlarına devam ederek düşmanın mukavemetini kırmışlar ve 20 den fazla meskûn yer işgal etmişlerdir.

Donetz havzasında, Voroşilovgrad'ın cenub batısında, kıt'alarımız ileri hareketlerine muvaffakiyetle devam etmişlerdir.

Ruslar Sjewsk'i aldılar

Londra 27 (B.B.C.) — Orel - Briansk cephesinde taarruz eden Sovyet kuvvetleri bütün bir kesim üzerinde Alman hatlarını yarmağa muvaffak olmuşlardır. Bu kesimde Sjewsk şehri Kızılordu tarafından işgal olunmuştur.

Alman tebliği

Berlin 27 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Mius cephesinde yapılan savaşlar sırasında Alman kıt'aları yeniden bir müdafaa başarısı elde etmişlerdir. Mühim bir Alman savaş grupu düşmanı yeniden çevirmiş, yere atmış, hissedilir kayıplara uğratmış, esir ve ganimetler almıştır.

İzyum yakınında cephenin muhtelif kesimlerinde Sovyet taarruzları püskürtülmüş ve karşı taarruzlarla gedikler temizlenmiştir.

Harkof savaş kesiminde, Bolşevikler şehrin cenub ve batısında kesif bir topçu hazırlığından sonra zırhlı tanklar ve savaş uçakları taarruza geçmişlerdir. Başarı ile bitirilen müdafaa savaşlarında bütün düşman taarruzları yüksek kayıblar verdirilerek püskürtülmüş ve düşman 100 den fazla tank kaybetmiştir.

Orel cenub doğu kesiminde Sovyetler beklenmekte bulunan taarruzlarına dün başlamışlardır. Bilhassa kuvvetli hava teşkillerinin savaş hattına sürülmesine rağmen, düşman dilediği yarma hareketini başarmağa muvaffak olamamıştır. Sovyetler insan ve malzeme bakımından ağır kayıblara uğramışlardır.

Dün cereyan eden savaşlarda Sovyetler topyekûn 218 tank kaybetmişlerdir.

Uzak şimalde Alman av ve tahrib uçakları düşmanın bir Alman kafilesine karşı giriştiği hava taarruzlarını püskürtmüşler ve taarruza iştirak eden 50 Sovyet uçağından 24 nü düşürmüşlerdir.

Diğer cephe kesimindeki savaşlar

Berlin 27 (E.P.) — Harkof bölgesi, şark cephesi muharebelerinin siklet merkezi olmakta devam ediyor. Bilhassa Harkof şehrinin cenubunda düşmanın tazyiki günden güne artmaktadır. Bunun gayesi hiç şüphesiz Simujek civarında teksif edilen Alman ordu grupunun garba doğru saldıran Sovyet Birlikleri üzerindeki tesirini yok etmektedir.

Donetz kesiminde ve İzium civarında düşman taarruzları gevşemiştir.

Mius cephesinde ise düşman tazyikı devam etmekte ise de vaziyete Almanların mukabil hareketleri hâkimdir. Düşmanın Taganrog'da bir çevirme hareketi yapmak teşebbüsü akamete uğramıştır. Zira şiddetli bir Alman hücumu ile düşmanın çevirme grupu cenahtan kavranmış ve ezilmiştir.

Topuzun Kısmeti

No. 32

Yazan **Mahmud Yesari**

Rükneddin — Size, turp salatası, lâkerda getirdim.

Leylâ — Yaşa Hacı.

Rükneddin — Anastasya, ağzınıza lâyık lâhana dolması yapmış. Biraz soğusun getirecek.. Biranız bitmemiş ne ise. Bakkala haber gitti, kasa ile gelecek.

Leylâ — Yamansın, Hacı.

Rükneddin — Fakirane bir ikram.

Leylâ — Fakirlikten bahsetme hiç. (Bardaklara bira doldurur:) içelim.

Vahan — Helbet!

Koço — Hık!

(Vahan, Koço, Topuz, Leylâ içerler.)

Leylâ — Hacı, iç, niye içmiyorsun?

Rükneddin — Yemekte, iki kadeh rakı alırım.

Leylâ — Yemekte de içersin.

Rükneddin — (Uysal:) Hatırınızı kıracak değilim ya.. (Büfeden bir kadeh alır, Vahanla Koçonun şişesinden doldurur, içer.)

Leylâ — Hacı, ben, dün geceden biraz uykusuzum. Yemekten sonra, biraz yatmak istiyorum.

Rükneddin — (Düşünür:) Yatmak istiyorsun..

Leylâ — Yer yok mu? Yoksa, icad et.

Rükneddin — Salonda divan var. Bir battaniye örteriz. İyi mi?

Leylâ — Mükemmel...

Rükneddin — Gece kalmak fikrinde misin?

Leylâ — Onu, sonra düşünürüz. Şimdi, içelim.

(Anastasya, girer, odadakilere bakar.)

Rükneddin — Ne bakdın Anastasya?

Anastasya — Sofrayı kuracağım.

(Kalkarlar, bardaklarını, kadehlerini çatallarını alarak yemek odasına geçerler. Anastasya, meze tabaklarını taşır.)

(Sofraya otururlar. Vahanla Koço büfeden bir şişe rakı alırlar. Yeni gelen kasadan şişeler çıkarılır, açılır.)

Leylâ — Topuzun bardağını doldurur:) İç bakalım sevgilim.

Rükneddin — Fazla içmesin, dokunuyor.

Topuz — (Bardağı alır, diker:) Hoşuma da gidiy

Leylâ — Çocuk, ağzının tadını biliyor.

Rükneddin — Fazlası doğru değil.

Leylâ — Çabuk sarhoş mu oluyor?

Rükneddin — Alışkın olmadığı için, fazla kaldıramıyor.

Leylâ — Ne yapıyor

Rükneddin — Ne yapacak? Kuzu gibi.. sızıyor.

Leylâ — Aldırma öyle ise.. Tehlikeli değilmiş.

Rükneddin — Yemeğe buyurmuyorsunuz.

(İçmeğe devam edilir ve sırasile yemek yenilir.)

Topuz — Keyiflenmiştir:) Şarhı söyleyeh be!

Rükneddin — Yemeğini ye.

Leylâ — Çocuğun neş'esini kırma.. (Topuzun omuzuna vurur:) Söyle sevgilim!

Topuz — Ne söyliyem?

Leylâ — Neleri biliyorsan, onları söyle.

Topuz — Ula, bu gadın eyi gonuşiybe!

Leylâ — Beni beğendin mi?

Topuz — (Sırıtır) Vallaha, bal gibisin, gurban!

Leylâ — (Topuza:) Beraber gezelim ama, sen mi beni gezdirirsin, yoksa ben mi seni gezdireyim?

Topuz — Ben, yer bilmirim ki gezdirem.

Leylâ — Öyle ise, ben, seni gezdiririm.

Topuz — Sen biliysin gurban.

(Anastasya, küçük cam kâseler içinde kompostoları da getirmiştir.)

Leylâ — Bu da güzele benziyor.

Rükneddin — Bir tadına bak.

Leylâ — Mersi! Bir bira içip yatacağım.

(Kompostolar biter, sofradan kalkarlar.)

Topuz — Ben de yatam mı ki?

Rükneddin — Yat, uyu, evlâdım.

Leylâ — Bana da yerimi göster.

(Topuz, yemek odasından çıkmıştır.)

Rükneddin — (Leylâya:) Göstereyim.

(Elile işaret eder, yemek odasından çıkar, salona girerler.)

Leylâ — Burası da şıkmış!

Rükneddin — (Divanı gösterir:) burada yatarsın.

Leylâ — İyi...

Rükneddin — Sana, şimdi battaniye gönderirim.

Leylâ — Beni, yediye doğru uyandır.

(Rükneddin, yemek odasına dönmüştür.)

Vahan — Hacı Beyim, bu karıyı eskiden tanıyora benziyorsun.

Rükneddin — Eh, biraz..

Vahan — Kıyak numerodur. Bunda, kırk yıllık ahbab gibi oturmuş, konuşmuştur ahbar.

Rükneddin — Bir şeyden çekindiği yoktur.

Vahan — Mal, kendini gösterooı. Bu, Ferdaneden de baskın çıkmıştır, askısar?

Rükneddin — Ferdane, buna benzemez. Daha efendi karıdır.

Vahan — Buraa yatmağa geleor. Burası, oteldir, nedir? Sen, söyle Koço, haksızım?

Koço — Hık!

Vahan — Hacı Beyim, ben, onun lâkırdılarından da pirelenmişimdir.

Rükneddin — Hangi lâkırdılarından?

Vahan — (Sağ elinin baş parmağını geriye büker, elini sallar, gözlerini oynatarak sağa sola kırıtır:) Gezdir beni! Gezdireyim seni! Oğlana hampalanmak niyetindedir, nedir?

Rükneddin — Oyandan hiç korkun olmasın. Maymun iştahlıdır. Bir yerde, bir adamla oturmaz. bağlasan durmaz. Benim şimdi biraz işim var, dışarı çıkacağım. Siz, ister oturun, ister yatın. Ben, yediye doğru gelirim. Deliknlı uyanırsa, lâkırdıya tutun, içkiye yaklaşmasın...

***

(Rükneddin, saat yediye çeyrek kala apartımana dönmüştür.)

Rükneddin — Kapıyı açan Anastasyaya sorar:) ne var, ne yok?

Anastasya — Bir seyler yok.

Rükneddin — Hasan kalktı mı?

Anastasya — Kalktı, yemek odasında oturuyorlar.

Anastasya — O, daha yatıyor.

(Arkası var)

Müttefikler Hür Fransız Komitesini tanıdılar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

faatlerinin müdafaa ve idaresini temin eden bir heyet gibi telâkki edilmesi hususundaki arzusunu samimiyetle kaydeder. Bununla beraber, Birleşik Amerika hükûmeti, Fransız Millî Kurtuluş komitesini bu komitenin nüfuzunu kabul eden denizaşırı Fransız topraklarını idare eden bir komite olarak kabul etmektedir.

Bu beyanat, Birleşik Amerika hükûmeti tarafından bir Fransız hükûmeti veya Fransız İmparatorluğunun tanılmasını teşkil etmez.

Bu beyanat, Fransız Millî Kurtuluş komitesinin harbin devamı müddetince muayyen hududlar dahilinde çalışmasının kabulünü teşkil etmektedir. Daha sonra, Fransız milleti hiç bir engelle karşılaşmadan istediği vakit, kendi hükûmetini ve kendi idare memurlarını serbestçe seçecektir.

Birleşik Amerika hükûmeti, Fransız toprakları müstevlilerden kurtuluncıya kadar ve düşman devletlerine karşı tam zafer kazanılıncıya kadar müşterek mücadeleye, bütün müttefiklerile sıkı bir işbirliği yaparak devam hususunda aldığı karar için sözü geçen komiteyi alkışlamaktadır.

Fransanın tekrar kurulması bir an evvel meydana gelecektir.»

Cezayirde memnuniyet

Cezayir 27 (a.a.) — M. Rene Massigli, Birleşik Amerika hükûmeti tarafından Fransız Millî komitesinin kabul edilmesinin kararsızlık devresine nihayet verdiğini ve tam bir işbirliği devri açtığını beyan etmiştir.

Bir kaç ay evvel Fransadan hareket etmeğe muvaffak olan beş De Gaulleculerden biri olan M. Pierre Vienot, Komitenin Londra mümessilliğine tayin edilmiştir. Washington mümessilliğine henüz kimse tayin edilmemiştir. M. Mac Millan, Komite nezdinde İngiliz mümessili olarak Cezayirde bulunmaktadır. Birleşik Amerika mümessili M. Murphynin beyan ettiğine göre, Komite, Washington tarafından tanılması ile Birleşmiş milletler azasından olmuştur.

Diğer tanıyan devletler

Londra 27 (B.B.C.) — İngiltere, Birleşik Amerika ve Rusyadan sonra, Kanada, Brezilya, Ekûatör, Peru ve Bolivya hükûmetleri de Fransız Millî Kurtuluş komitesini tanımışlardır.

İspanyada

(Baştarafı 1 inci sahifede)

malûmdur. İspanyanın bilhassa beynelmilel siyasette şimdiye kadar takib ettiği tarafsızlık ile harb dışı durumu arasındaki esaslı farkların bu görüşmelerin mevzuunu teşkil ettiğine inanmak için bir çok sebebler vardır. Çünkü Rus cephesinde mavi tümenin mevcudiyeti ve Tanca'daki İspanyol makamlarının Almanlara karşı imtiyazlı muameleler de bulunmaları harb dışı durumunun sınırlarını aşan olaylardır.

Bununla beraber, Hoare'un, İspanyanın dahilî işlerine müdahale sayılabilecek bir tavır almadan İspanyanın muhariblere karşı hareket tarzının Müttefiklerde husule getirdiği intıbaı anlatmış olduğu, faşizmin yıkılmasını intaç eden ve Almanyayı yakında bozguna sürükliyecek olan yeni şartlardan alınan ders hakkında izahat verdiği kolayca tahmin edilmektedir. Bu görüşmeler neticesinde umumî bir anlaşma hasıl olduğunu İspanyol kaynaklarından öğrenmek memnuniyeti mucib bir hâdisedir.

Büyük taarruzun yıldönümü

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ziz şehidlerin hatıraları taziz edilmiş, başta malûller olmak üzere bu savaşa katılanlara karşı minnet duyguları tekrarlanmıştır.

Büyük taarruzun başladığı noktada toplanmış olan halkın samimî duygularına tercüman olan hatibler, yüksek kudret ve şahsî kahramanlıklarile bize bugünkü mes'ud ve şerefli varlığımızı bahşeden Ebedî Şefin hatırasını tazimle anmışlar ve Millî Şefe ve kahraman ordumuza karşı en içten minnet ve bağlılık duygularını bir kerre daha teyid etmişlerdir.

Kralların Hayatı

Kütübhanelerimiz uzun zamandanberi beklediği bir esere kavuştu. (Hususî hayatlarında hükümdarlar.). Üstad Hüseyin Cahid Yalçının dilimize çevirdiği bu kıymetli eser, denilebilir ki, son senelerin en çok satılmış kitablarından biridir. İsminden de anlaşılacağı veçhile, bu kitab, bugünkü Avrupa krallarının hayatı hususiyelerini bütün inceliği ve teferrüatı ile canlandırmaktadır.

Eserde, eski İngiltere Kralı Eduvard'ın çocukluğundan Madam Simpson'la geçirdiği aşk maceralarına kadar hayatını, bugünkü Kral Altıncı George'un bütün hayatı hususiyesini, Holanda Kraliçesi Wilhelmine'in hayatını ve sarayının içyüzünü, kaçan Rumanya Kralı Karol'un esrarengiz hayatını ve Madam Lupescu ile yaşadığı aşk macerasını okuyanları hayretler içinde bıraakcaktır. Kısacası bu eser, sarayların içyüzünü incelemektedir. Yedigün müessesesini bu güzel eseri kütübhanelerimize kazandırdığı için tebrik ederiz.

Çorlu Yağ Tasirhanesi

Çorluda Kömür pazarında filtreli tortusuz maruf yağ tasirhanesi işlemeğe başlamıştır.

Kral İbnissuud

(Baştarafı 1 inci sahifede)

iktifa ettiğini bildirmiştir. Bu mektubda düşüncelerini açıkça anlatmış olduğu için İbnissuud, konferansa bir mümessil göndermek lüzumunu hissetmemektedir.

Nahas Paşa, Yemen İmamından henüz cevab almadığını, fakat Emir Abdullahın Başvekilini gönderdiğini ve vekilin Cuma günü geleceğini söylemiştir.

Mes'ud bir nikâh

Konyada uzun seneler tababet yapmış göz mütehassısı ölü Dr. Cevad Arif Atasagun'un kerimesi İstanbul Sarayburnu hastanesi cildiye ve emraziye mütehassısı Dr. Nusret Cansenin yeğeni Bayan Sabahat Atasagun ile Vakfıkebir mu teber tüccaranından Mustafa Dilek'in biraderi genc tüccarlardan Mehmed Dileğin nikâhları 26 ağustos 943 perşembe günü Beyoğlu Evlenme memurluğunda tarafeynin akraba ve dostları huzurunda yapılmıştır. Tarafeyne saadetler dileriz.

Nişanlanma

Burun, boğaz mütehassısı Dr. Bahri İsmetin kızı Hüceste ile Mahmud Celâleddin (paşa) zade eski İstanbul Vilâyeti mektubcusu merhum Şemseddin Ziyanın oğlu Basın ve Yayın umum müdürlüğü mütercimlerinden Rifat Esenbelin nişan merasimi Dr. Bahri İsmetin Cağaloğlu civarındaki evinde aile erkânının huzurile yapılmıştır. Gençlere saadet dileriz.

Osmanlı Bankası

İLÂN

Zafer bayramı münasebetile, Osmanlı Bankasının Galata merkezile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri 30 ağustos 1943 pazartesi günü kapalı bulunacaktır.

BUGÜN
Marmara
SİNEMASINDA
HAVANADA BAYRAM
ALİCE FAYE — CARMEN MİRANDA — JEKİN PAYE
Baştan başa zevk, aşk ve müzik
KADIN VE ŞEYTAN
DUGLAS MONTGOMERY JEAN BELLE
Çok meraklı ve heyecanlı..

Hadiseler Arasında FELEK

Dar gelirlilere hükûmet yardımı

Saracoğlu hükûmetinin geçim zorluklarına karşı çizdiği muayyen bir hareket hattı var ki bunu daha iktidar mevkiine ilk gelişinde apaçık söyledi:

«— Biz bu on sekiz milyon halkın hepsine yardım edemeyiz. Zaten sây piyasası olduğu kadar ticaret pazarı da hemen hemen serbesttir. İstiyen istediği kadar kazanabiliyor. Biz yalnız memurlar, emekliler, dullar, öksüzlerle fakirlere arasıra ucuz yiyecek, yakacak ve giyecek vereceğiz.»

Bunu böyle söyledi. Böyle yapıyor. Lâkin bugün artık sırası gelmişken söylememiz lâzımdır ki hükûmetin bu yardımından, o yardıma müstahak olanlar lâyıkı veçhile istifade edemiyorlar. Sebebi de basit: Karar iyi tatbik edilmiyor. İşte o kadar.

Şimdi mukaddemesizce izah edeyim.

Ucuz fiatla dar ve değişmez gelirlilerle ailelerine verilen bu maddeler ya ana karneleri üzerinden, yahud kuponlarla tevzi edilmektedir. Her ne suretle verilirse verilsin bir, bir buçuk ay kadar bir müddet süren dağıtma esnasında alamıyanlar istihkakını zayi etmektedir. Bakınız ne oluyor: Üç nüfuslu bir tekaüd zeytinyağı ve şeker alacak. Bunun bedeli 1035 kuruş. Şekerinki de 1215 kuruş. İkisinin tutarı 22 buçuk lira. Bu parayı emekli veremiyor. Onun için hakkının bir kısmını alıyor, bir kısmını bakkala bırakıyor, yahud yok pahasına satıyor.

Buna kömür gibi pamuklu bez gibi şeylerin de verildiğini tasavvur edersek en basit hesabla istihkak sahibinin bu yardımdan istifadesine imkân kalmıyor. Beş nüfuslu bir memur ailesi farzediyorum. Bizde memur maaşının vasatisi 100 lirayı bulmaz. Buna rağmen ben bu memurun eline temiz para 100 lira geçtiğini kabul ederek meselâ bu ay verdiği paraların yekûnuna yazıyorum;

Lira	
20	Şeker parası
6	Yol vergisi
40	Kömür bedeli
17	Amerikan bezi
20	Muhtemel ev kirası
103	

İşte, yemesi, içmesi dahil olmadığı halde bu memur ay başında para alamadıktan başka üç lira da borcludur.

E bu, ne oluyor?

Ne olacak, ya amerikanbezini satıyor, ya şekerin yarısını bakkala veriyor, yahud yüzde şu kadar tefecilikle borc para alıyor. Bunların da hepsi bir kapıya çıkar: Hükûmet yardımı mahalline gitmiyor.

Bunun pek parlak bir misalini de Mahrukat Ofisinin dar gelirlilere verdiği kömür kuponları teşkil eder. Maaş yerlerinde istihkak sahiblerine âdeta zorla dağıtılan beher kupona Ofis mangal kömürü verecektir. Kaç kuruştan!. 14 kuruştan. Evet, kilosu on dört kuruş. Hay Allah razı olsun değil mi?

Kömür arabalarla evin kapısına on kuruşa gelirken insan deli olsa onu 14 kuruşa almaz. Hattâ karakışta bile İstanbulun en pahalı semti olan Maçkada mangal kömürü eve teslim on üç kuruşa idi. Şimdi bu kuponlardan daha gülünc şey olur mu? Anlaşılan şu ki Mahrukat Ofisi kömürü pahalıya almış. Şimdi bunun zararını dar gelirlilere çektirecek.

Yazımı bağlıyorum:

Bu işi, istihkak sahiblerinin lehine halletmek doğru olur. Şöyle ki:

Ya bu adamlara alacakları gıda maddelerini veresiye verip maaşlarından ceste ceste kesmeli.. Yahud bu istihkak maddelerine aid kuponları bedeli kolay ödenilir küçük parçalara ayırıp parası olduğu zaman almak imkânını vermelidir. Yoksa hükûmetin bin türlü zorluklarla tedarik ettiği bu maddelerden alâkalılar lâyıkı veçhile istifade edememektedirler. Elimizdeki mektublar ve hergün vâki şifahî müracaatler, hele şu yukarıdaki hesab bunu açıkça göstermektedir.

B. FELEK

Piyasada markalarını tanımadığınız bir çok traş bıçakları çıkmıştır. Kalitesi belli olmıyan bu traş bıçakları yerine daima yüksek evsafta mal imal eden HASAN Deposunun herkesçe malûm halis Alman çeliğinden yapılan
HASAN TRAŞ BIÇAĞI
kullanınız. HASAN DEPOSU ve ŞUBELERİNDE 10 adedi 65 kuruştur.
Toptancılara tenzilât.
HASAN TRAŞ SABUNU, HASAN TRAŞ SABUN KREMİ, HASAN TRAŞ PUDRASI traş zevkini itmam eder.

FİKRİ T. KARDEŞ
OTOMOBİL ve MAKİNİST OKULU
Bomonti Tramvay durağı karşısı — Şişli
3 eylûl 943 te açılacak yeni devresi için talebe kaydına devam ediyor. Bir san'at ve meslek tutamamış, tahsilini tamamlıyamamış olanlarla askerlik çağında bulunanlar bu fırsatı kaçırmasınlar. Üç ay gibi kısa bir zamanda kazanç sahibi olmak; ordu motörlü birliklerinde makinist şoför sıfatile vazife almak; hayatta elde edilen büyük bir başarıdır. Tafsilât için talimatnamemizi isteyiniz ve yerinizi şimdiden temin ediniz. Telefon: 80259.

AĞAC SANAYİİNE AİD HER TÜRLÜ MALZEME SATIŞI
İstanbul Marangozlar Kooperatifinden:
Kooperatifimiz satış mağazası açılmıştır. Mağazamızda satışa çıkarmış olduğumuz bir kısım malzeme şunlardır:
1 — Her cins kontrplâk muhtelif kalınlıklarda, 2 — Muhtelif cins kaplamalar, 3 — Avrupa malı sıcak tutkal, 4 — Muhtelif boyda başlı çiviler, 5 — Süterkal soğuk tutkal, 6 — Muhtelif boyda döşemeci çivisi, 7 — Yünden iplik yapan ve büken iplik bükme çıkrıkları. Fiat mağazada teslim beheri 10 T.L., 8 — 180 X 60 X 40 eb'adında elbise dolabları, fiat: mağazada teslim beheri: 28 T.L.
İdare merkezimiz: Galata Bankalar Hezaran Cad. Nazlı han kat 3 No. 6
Telgraf: MARANGOZLAR — İSTANBUL. Telefon: 49382
SATIŞ MAĞAZAMIZ
İstanbul Fincancılar yokuşu üstbaşında Şark han No. 25

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program
7,32 Jimnastik
7,40 Haberler
7,55 Müzik (Pl.)

*

13,30 Program
13,33 Müzik (Pl.)
13,45 Haberler
14,00 Şarkılar (Pl.)
14,15 Marşlar (Pl.)
14,35 Dans mü. (Pl.)

*

18,00 Program
18,03 Çocuk kulübü
18,45 Dans orkes.
19,30 Haberler
19,45 Serbest zaman
19,55 Şarkılar
20,15 Rad. Gazetesi
20,45 Şarkılar
21,00 Evin saati
21,15 İstekler
21,30 Derdleşme
21,45 Salon orkes.
22,30 Geçmiş gün
22,35 Haberler
22,50 Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2							■		
3		■				■			
4							■		
5		■		■					
6			■						
7								■	
8							■		■
9	■				■	■			

Soldan sağa:

1 — Acıklı halini anlatan. 2 — Tefrik eden, bir Tanrı. 3 — Kayıbdan haber verme usullerinden, çuvaldızın süt kardeşi. 4 — Nazaretmek, bir edat. 5 — Günah. 6 — Bir edat, parayı dikkatli ve ihtiyatlı sarfeden. 7 — Bir hayvan. 8 — Bir kadın ismi. 9 — Eğilmez, bir edat.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Döven ve çarpan. 2 — Çağırma edatlarından, mantıksız da olsa sözünde ısrar eden. 3 — Bir erkek ismi, bir renk. 4 — Bir çeşid piyes, bozup mahvetme. 5 — Hile ve fesad. 6 — Bir yön, kateden. 7 — Bir emir. 8 — Çevrilince evlenmemiş genc kız olur, bir renk. 9 — Bir memleketteki tek partinin takib ettiği ideoloji.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	D	U	D	H	A	L	Y	A	S
2	E	D	A	■	R	E	E	■	U
3	R	İ	K	E	T	Z	İ	Y	A
4	B	■	İ	Ş	■	A	S	İ	L
5	E	S	K	İ	■	İ	■	V	■
6	N	A	A	T	■	Z	İ	L	E
7	D	İ	■	■	Ç	■	B	İ	T
8	■	D	E	V	A	İ	R	■	E
9	K	E	M	E	N	Ç	E	■	R

BORSA

İstanbul Borsasının 27/8/943 fiatları

		Kapanış
Londra	— 1 Sterlin	5,24
New-York	— 100 Dolar	130,50
Cenevre	— 100 İsviçre Fr.	29,9760
Madrid	— 100 Pezeta	12,9375
Stockholm	— 100 İsveç Kr.	31,1325

ESHAM VE TAHVİLÂT

%7 934 Sıvas - Erzurum 2-7	20,02
%7 941 Demiryolu 2	19,64
%7 Birinci tertib Millî Müdafaa	20 27
%5 İkramiyeli birinci tertib M.M.	19,90
Merkez Bankası	113,50

Osmanlı Bankası

İLÂN

«Aile Sandığı» piyangosu

Osmanlı Bankasınca ihdas edilen «Aile Sandığı» piyangosu keşidesinin, mutadı veçhile 25 eylûl 1943 tarihinde yapılmayıp, bu defa 24 eylûl 1943 tarihinde İstanbulda icra edileceği ilân olunur.

Mezkûr keşidede aşağıda yazılı ikramiyeler tevzi edilecektir:

1 aded	T.L. 1000 lık	T.L. 1,000
4 aded	T.L. 250 lık	T.L. 1,000
5 aded	T.L. 100 lık	T.L. 500
25 aded	T.L. 50 lık	T.L. 1,250
50 aded	T.L. 25 lık	T.L. 1,250

Yeni 85 ikramiye için cem'an: T.L. 5,000

İşbu keşideye, nisan 1943 eylûl 1943 altı aylık müddet zarfında «Aile Sandığı» (Tasarruf cüzdanı) hesabındaki matlubu T.L. 50 Türk lirasından aşağı olmıyan her mudi iştirak etmek hakkını haizdir.

Satılık Yalı

Sarıyerde Piyasa caddesinde en mutena bir mevkide vapur iskelesine bir dakika mesafede bulunan 49 No.lı yalı izalei şüyu için 3/9/1943 cuma günü Sultanahmed Birinci Sulh Hukuk Mahkemesinde kat'î satışı yapılacaktır. Yalıyı görmek ve gezmek istiyen talibler hergün saat 10 dan 18 e kadar içindekilere müracaat edebilirler.

DOKTOR

Kemal Saracoğlu

Şişli Etfal Hastanesi
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Ankara caddesi No 15 Tel: 20189

DERMOJEN

YANIK. ÇATLAK. EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder
HER ECZANEDE BULUNUR

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

BU AKŞAM BÜYÜKDERE

BEYAZ PARK'ta

MUALLÂ

VE ARKADAŞLARI KONSERİ

Kâğıdhane âlemlerinin temsili revüsü

Avdet için İstanbul ve civar köylere otobüsler vardır.

NAKLİYE İŞİ

MALİYE VEKÂLETİNDEN:

İsveçteki fabrikalarından veya Stettinden Svilingrad yolile Sirkeciye getirilecek BİN ilâ BİN SEKİZ YÜZ ton bobin ve balya halinde kâğıdın nakliyesi pazarlıkla ihale edilecektir.

İsteklilerin on bir bin dört yüz yetmiş beş (11475) liralık teminat mektubile birlikte 11/9/1943 cumartesi günü saat 11 de Ankarada Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti binasında Devlet Kırtasiye ve Matbua İdaresine müracaatleri. (8441)

ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

30 Ağustos Zafer Bayramına iştirak etmek için talebemizin saat 8,30 da kasketlerile birlikte pazartesi sabahı mektebde bulunmaları lüzumu bildirilir.

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Beher kilosuna 186 kuruş fiat tahmin edilen 45,000 kilo koyun eti 3/9/943 cuma günü saat 15 te İstanbul - Taksimde Jandarma Satınalma Komisyonumuzda kapalı zarf eksiltmesile ihale edilecektir. Muvakkat teminat 5435 liradır. Şartname 419 kuruş bedelle hergün Komisyonumuzdan alınır. İsteklilerin kanunen ibrazı icabeden vesikalarile teminat mektub veya makbuzlarını muhtevi kapalı zarf teklif mektublarını ihale vaktinden bir saat evveline kadar Komisyonumuza vermeleri. (8066)

MÜCEVHERAT TAKLİDİ

BROŞ, KÜPE; KOLYE BİLEZİK

DÜĞME, KEMER, TOKA vesaire..

İZMİR FUARINDA, Foto CAN Paviyonunda

Satılmaktadır. Lûtfen ziyaret ediniz.

İstanbul Deniz Levazım Âmirliğinden:

Deniz ordusu için muamele memuru yetiştirilmek üzere 1 birinciteşrin 9435 te Ankarada Harb Akademisi K. lığı emrinde açılacak olan hesab ve muamele memuru okuluna 20 talebe alınacaktır. Yedek subay bulunan ve yaşı 32 yi tecavüz etmiyen isteklilerin bir dilekçe ile 7 eylûl 943 tarihine kadar âmirliğimize müracaatleri. (8382)

Yüksek Mühendis Okulu Müdürlüğünden:

Okulumuz kayıd ve kabul muamelesi 1/9/943 den 30/9/943 tarihine kadar her gün saat 9,30 dan 12 ye ve 13 den 15 e kadar devam edecek ve imtihanlar 4 Birinciteşrin 943 pazartesi Başlıyacaktır. Fazla malûmat için Okula müracaat edilmesi. (3153)

Dört köşe meşe kereste satışı

Devlet Orman İşletmesi Büyükdere Revir Âmirliğinden:

1 — İşletmemizin Kurtkemeri deposunda mevcud muhtelif eb'adda 110 m3 154 D3 dört köşe meşe kerestesi açık arttırmaya çıkarılmıştır.
2 — Beher metre mikâbının muhammen fiatı 120 liradır.
3 — Muvakkat teminat 992 liradır.
4 — Artırma 31 ağustos 943 salı günü saat 15 te Büyükdere Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinde yapılacaktır.
5 — Bu satışa aid şartname İstanbul Orman Çevirge Müdürlüğünde ve İşletme Merkezinde. keresteler Kurtkemeri deposunda görülebilir. (8031)

Galaasaray Lisesi Müdürlüğünden:

6/IX/1943 akşamına kadar taksitlerini yatırmıyacak olan talebemizin yerine yenileri alınacağı ilgililere ilân olunur. (9562)

Zonguldak Belediyesinden:

90 lira aylık ücretli temizlik âmirliğine birisi alınacaktır. Çalışabilecek genç asker mütekaidi olanlar tercih edilecektir. Taliblerin eylûle kadar müracaatleri (8472)

Rumelihisar Gençlik Kulübü menfaatine: BU AKŞAM

NECİB B. BAĞINDA

(Sabaha kadar) eğlenceli

Büyük kır balosu

Ayrıca Millî takım güreşçilerimizden Çoban Mehmed, Yaşar ve sair tanınmış güreşçilerimizin fahrî iştirakile büyük GÜREŞ müsabakaları.

Sinir Bozukluğu, Heyecan; Uykusuzluk

NEVRİNUR

ALINIZ. GEÇER.

ECZANE

KALFASI

ARANIYOR

Taliblerin Veznecilerde Üniversite Eczanesine müracaatleri.

İLÂN

Satışa arzettiği kunduralar üzerine etiket koymamak suretile millî korunma kanununa muhalefetten suçlu Kadıköy Caferağa Leylek sokak 4/1 No. da ve Osmanağa Söğüdlüçeşme 6 No. lı dükkânda kundura tamircisi Bedros oğlu Aram Sinanyan, Üsküdar millî korunma mahkemesinin 4/8/943 tarih ve 452/386 sayılı kararı ile yirmi beş lira ağır para cezasile mahkûm edilmiştir.

ACELE

SATILIK KÖŞK

Bakırköyünde deniz kenarında büyük bahçeli, dokuz odalı, banyolu mükemmel bir köşk acele satılıktır. 23224 No. ya telefon edilmesi.

Müjde!

Resmî ve gayri resmî apartıman ve han sahiblerinin nazarı dikkatine:

Bütün dünyayı hayret içinde bırakacak ve yeni bir inşaat keşfi olan

LİNOL

malzemesini hiç unutmayın. Bu malzeme sizi hem tahta döşemeden, hem de parkeden ve hem de muşambadan kurtarmış oluyor. Buna nazaran

LİNOL

de şu farkı da göreceksiniz.

1 — Rütubet kat'iyyen geçmez. Ses. sıcak, ve soğuk bir taraftan diğer tarafa geçmez.

2 — Fevkalâdeliği de

LİNOL

olduğu yerde pire, tahtakurusu kat'iyyen bulunmaz. Bu fırsatı kaçırmamak için bütün taraçalarınızı, ev döşemelerinizi, bilhassa banyolarınızı, rütubet alan duvar veyahud binalarınızın herhangi yerini bununla istenilen renkle yapabilirsiniz. Yalnız sıraya girmek için 15 gün evvelden müracaatle nümuneleri görmek lâzımdır. Müracaat yeri: Galata Sermet han No. 30 Telefon: 42346

Müteahhid ŞÜKRÜ İŞDEĞER ve FERİD BİLEN.

DOKTOR

Sedad Kumbaracılar

BEVLİYE MÜTEHASSISI
Ademi iktidar, belgevşekliği tedavisi. Saat 2 - 7 ye kadar
Sirkeci Ankara caddesi Tan gazetesi karşısı 147. Tel: 22533

Göz Hekimi

Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune Hastanesi
Göz Mütehassısı
İstanbul Belediyesi karşısında
Telefon: 23212

Siyasal Bilgiler Okuluna (Mülkiye mektebi) girmek istiyen Lisemezunlarına:

Siyasal Bilgiler Okuluna leylî veya neharî girebilmek için lise mezunu olmak, olgunluk imtihanını vermiş bulunmak ve yapılacak seçme imtihanını kazanmak lâzımdır. Seçme imtihanına gireceklerin namzed kaydı Ankarada okul binasında ve İstanbulda Yüksek Öğretmen okulunda 20 ağustostan 23 eylûl perşembe günü akşamına kadar yapılacak ve seçme imtihanı 27 eylûl pazartesi sabahı başlıyacaktır. Seçme imtihanının günlerini, hangi derslerden yapılacağını ve kayıd için lâzım gelen evrakın neler olduğunu öğrenmek istiyenler bulundukları yerlerin Maarif Müdürlüklerine veya Lise Müdürlüklerine ve Ankarada Siyasal Bilgiler okuluna ve İstanbulda Yüksek Öğretmen okuluna müracaat etmelidirler. (7748)

İstanbul Komutanlığından:

30/Ağustos/943 Zafer Bayramı münasebetile İstanbulda bulunan emekli general ve albaylar için İstanbul Ordu Evinde saat 17 de bir çay tertib edilecektir. Ordudaki vazifelerini şerefle sona erdiren emekli arkadaşlarımızın vazife başında bulunanlarla bu büyük günümüzde bayramlaşmalarını kolaylaştırmak için tertib edilen bu toplantıyı teşrifleri rica olunur. (811—6587)

İstanbul Defterdarlığı İlânları

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti L. K.	Pey akçesi L. K.
Üsküdar	Pazarbaşı	Fıçıcırüstem	17	Ev	Tam	900 00	67 50

Anastas Küçük Papadopulos'un Üsküdar şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı mülkün satılması kararlaştırılmıştır.

İlk ihale 6/9/943 pazartesi günü saat 14 te, kat'î ihale de 16/9/943 perşembe günü saat 14 te yapılacağından talib olanların pey akçelerini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Üsküdar kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8476)

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti L.K.	Pey akçesi L.K.
Üsküdar	Pazarbaşı	Karamanlı	34	Ev	Tam	600 00	45 00

Manol'un Üsküdar Şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı mülkün satılması kararlaştırılmıştır.

İlk ihale 9/9/943 Perşembe günü saat 14 de, kat'î ihale de 20/9/943 Pazartesi günü saat 14 de yapılacağından talib olanların pey akçelerini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Üsküdar Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8576)

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti L. K.	Pey akçesi L. K.
Üsküdar	İcadiye	Çamlıca Cad	3	Ahşab ev	Tam	2400 00	180 00

Karabet ve Yervant'ın Üsküdar Şubesine olan varlık vergisi borçlarından dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı mülkün satılması kararlaştırılmıştır.

İlk ihale 9/9/943 perşembe günü saat 14 de, kat'î ihale de 20/9/943 Pazartesi günü saat 14 de yapılacağından talib olanların pey akçesini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Üsküdar Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8573)

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Üsküdar	Selâmiali	Kabristan	19	Ev	Tam	1200 00	90 00

Nazik'in Üsküdar Şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda, yeri, cinsi yazılı mülkü satılması kararlaştırılmıştır.

İlk ihale 9/9/943 Perşembe günü saat 14 de, kat'î ihale de 20/9/943 Pazartesi günü saat 14 de yapılacağından talib olanların pey akçelerini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Üsküdar Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8575)

Mükellefin ismi	Semti, kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Kiryako Delioğlu	Balat Karabaş	Keresteci	4	Mağaza	900	68	Tamamı

Fatih Maliye Şubesine borçlu Kiryako Delioğlunun mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkin 13/9/943 pazartesi günü saat 14,30 da birinci müzayedesi 23/9/943 perşembe günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Fatih Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8639)

Mükellefin ismi	Kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
İsak Assa	Eminönü Tahtakale	Balkapan hanı zemini	31	Kârgir Mağaza	950	72	Tamamı

Eminönü maliye şubesine borçlu İsak Assanın mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkinin 13/9/943 Pazartesi günü saat 14,30 da birinci müzayedesi 23/9/943 Perşembe günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Eminönü Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatları ilân olunur. (8690)

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti L. K.	Pey akçesi L. K.
Üsküdar	Muradreis	Tutuoğlu	20	Ev	Tam	1100 00	82 00

Vasil Köseoğlunun Üsküdar şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı mülk satılığa çıkarılmıştır.

İlk ihale 6/9/943 pazartesi günü saat 14 te, kat'î ihale de 16/9/943 perşembe günü saat 14 te yapılacağından talib olanların pey akçelerini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Üsküdar Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8475)

Mükelefin ismi	Semti, kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Tamamının kıymeti	Teminatı	Hissesi
Anastas Rafidis	Samatya, Yedikule Kürkçübaşı Hüseyinağa	Yedikule	2	Ev	1350	50	100/240
			4	»	870	32	
			4	Dükkân	480	18	
					2700		

Fatih Maliye şubesine borçlu Anastas Rafidisin 40/2 hissesi kendisinin 60/240 hissesi birlikte ikamet eylediği kız kardeşi Marinoya aid yukarıda yazılı emlâkin 100/240 hissesinin 13/9/943 Pazartesi günü saat 14,30 da birinci müzayedesi 23/9/943 Perşembe günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlraile birlikte Fatih kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8691)

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti L. K.	Pey akçesi L. K.
Üsküdar	Kuzguncuk	Simitçitahir	35	Ev (72,39 metre murabbaı	Tam	1440 00	108 00

Salomon'un Üsküdar Şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı mülkün satılması kararlaştırılmıştır.

İlk ihale 9/9/943 Perşembe günü saat 14 de, kat'î ihale de 20/9/943 Pazartesi günü saat 14 de yapılacağından talib olanların pey akçelerini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Üsküdar Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8775)

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti L. K.	Pey akçesi L. K.
Üsküdar	Kuzguncuk	Tomruk	16	Ahşab ev	Tam	780 00	58 00

Samoel Pinto'nun Üsküdar şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı mülkün satılması kararlaştırılmıştır.

İlk ihale 6/9/943 pazartesi günü saat 14 te, kat'î ihale de 16/9/943 perşembe günüsaat 14 te yapılacağından talib olanların pey akçelerini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Üsküdar Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8477)

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti L. K.	Pey akçesi L. K.
Beyoğlu	Hocatepe Elmadağı	Sazlıdere	127	Ahşab Ev	2/3	495 00	37 13

İbrahim Toraman'ın Kadıköy şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı mülk satılığa çıkarılmıştır.

İlk ihale 21/9/943 salı günü saat 16 da ve kat'î ihale de 1/10/943 cuma günü saat 16,30 da yapılacağından talib olanların pey akçelerini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Beyoğlu Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8478)

Kazası	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti L. K.	Pey akçesi L. K.
Üsküdar	Pazarbaşı	Miroğlu	35/37	Maa oda dükkân	2/8	720 00	54 00

Yorgi kesimidi'nin Üsküdar şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı mülk satılığa çıkarılmıştır.

İlk ihale 6/9/943 pazartesi günü saat 14 te, kat'î ihale de 16/9/943 perşembe günü saat 14 te yapılacağından talib olanların pey akçelerini havi makbuzlarla mezkûr günlerde Üsküdar kazası idare heyetine müracaatleri ilân olunur. (8479)

Mükellefin adı	Mevkii, mahallesi ve sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti	Pey akçısı
Teodor Neopolitaki	Eminönü Yavuzsinan mahallesi Karakol ve Küçükpazar Cad.	3, 1 27	Fırın, dükkân odalar ve arsa tamamı	5040	378

Tophane Şubesine varlık vergisinden borçlu Teodor Neopolitaki'nin yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı G. menkulleri, Tahsili Emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 10/9/943 cuma günü saat 14,30 da ve kat'î ihalesi de 20/9/943 pazartesi günü saat 14,30 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Eminönü Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8583)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, Kırıklık v
BÜTÜN AĞRILARI DERHAL KESER.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklidlerinden sakınınız. Her yerde ısrarla GRİPİN isteyiniz.

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Muhtelif sokaklarda asfalt yollar üzerinde yapılacak tamirat ve kaplama işlerile şose inşaatı on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltme konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli 75199 lira 45 kuruştur.
3 — Teminatı 5006 lira 97 kuruştur.
4 — Bu işin 3/9/943 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartname, keşif cetveli vesairesini görmek istiyenlerin hergün encümen kalemine müracaatleri ve isteklilerin de 2490 numaralı kanunun 32 nci maddesi sarahati vechile tanzim edecekleri teklif mektublarını ihale günü olan 3/9/943 cuma günü saat 10 a kadar Belediye Dairesinde müteşekkil encümene vermeleri. (8214)

İ. E. T. T. İşletmelerinden:

1 — 2100 kilo muhtelif cins Seksiyon tellerinin tecrid ettirilmesi işi 31/8/943 salı günü saat 15 de pazarlıkla yaptırılacaktır.
2 — Muvakkat teminat 922 liradır. Şartnameler Metro Han Levazımında parasız verilmektedir. (8234)

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul, Üsküdar ceza ve tevkif evlerile Yalova'da açık bulunan 40 ve 25 lira ücretli gardiyanlıklara Ceza evleri nizamnamesinin 8 inci maddesinde yazılı şartları haiz bulunanlar alınacağından taliblerin soy adını muhtevi nüfus hüviyet cüzdanile askerlikten terhis edildikleri ve son askerlik yoklamasını yaptırdıkları şerhini havi askerlik vesikası resmî tabibden sıhhat raporu hüsnühal kâğıdı evvelce vazifede cezaya ayrılmadıklarına dair bonservis ve 6X9 eb'adında dört fotoğraflarını arzuhallerine iliştirerek adliye encümeni reisliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (8424)

İ. E. T. T. İşletmelerinden:

1 — Tramvay, tünel ve otobüs arabalarında unutulup kanunî miadını doldurmuş muhtelif cins eşya, 8/9/943 Çarşamba günü saat 10 da İdaremizin Galata Hareket Dairesindeki binada müzayede ile satılacaktır.
2 — Eşyalar, bedeli derhal tediye edilerek alıncaktır. (8328)

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Belediye ihtiyacı için alınacak olan azamî 500 ve asgarî 266-300 ton motörin on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeğe konulmuştur.
2 — Asgarî muhammen bedeli 71635 lira 80 kuruştur.
3 — Teminatı 4831 lira 79 kuruştur.
4 — İhalenin icrasından ve mukavelenin tanziminden ve taahhüdün ifasından doğacak kazanç ve fevkalâde zam ve bütün vergileri ve Noter harç ve masrafları ve damga resimleri ve banka teminatı mektubları, masrafları, belediyeye ve diğer masrafları ve harçlar müteahhide aiddir.
5 — Bu işin 3/9/943 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartnamesini görmek istiyenlerin hergün encümen kalemine müracaatleri. İsteklilerin de 2490 numaralı kanuuun 32 nci maddesi sarahati dairesinde tanzim edecekleri teklif mektublarını ihale günü olan 3/9/1943 cuma günü saat ona kadar Belediye dairesinde müteşekkil encümene vermeleri. (8213)

İstanbul Belediyesi İlânları

Mahallesi	Mecidiyeköy
Ada	65
Parsel	1
Cinsi	Arsa
Sathî mesaha	(384) metre murabbaı
Takdir olunan kıymeti	(2304) lira
Sahibleri	Fatma Boz

Yukarıda vasıfları yazılı gayrimenkulün Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü namına istimlâk olunacağı 1295 tarihli istimlâk kararnamesinin 8 inci maddesine tevfikan ilân olunur. (8336)

Tıb Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemiz Anatomi Enstitüsünde 15 lira aslî maaşlı müze memurluğu münhaldir. İstekli olanların müsbit vesikalarile 15/IX/943 tarihine kadar Tıb Fakültesi kalemine müracaatleri. (8471)

Devlet Demıryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (21000) yirmi bir bin lira olan (3000) üç bin kilo hayvanî kıl (7 eylûl 1943) salı günü saat (16) on altıda Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1575) bin beş yüz yetmiş beş liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (15) on beşe kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8211)

Muhammen bedeli (21000) lira olan 6000 aded toprak kazması 30/9/1943 perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında toplanan Merkez 9 uncu Komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1575) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar adı geçen Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (1,05) lira mukabilinde Ankara'da Merkez veznesinden Haydarpaşa'da Haydarpaşa veznesinden teminolunur. (3554)

Bir toplu iğne kadar küçük Bir dev bina kadar muazzam

Bir dev bina inşası yahut bir toplu iğne imâli işte UNITED STATES STEEL'in başarabilmekte olduğu işler. Harpte kullanılan hassas ve dakık Grossamer âletleri yahut 16 pusluk muazzam topların çelikleri UNITED STATES STEEL mamûlatıdır. Bu çelik şimdi harp için lâzım oluyor Sulh zamanı için çelik yine mühim bir maddedir. Yarınki dünyanın refahi ve tekemmülü için yeni ve daha iyi bir çelik.

United States Steel Export Company

30 CHURCH ST., NEW YORK. U.S.A.

Gayemiz medeniyete hizmettir.